

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Sprawozdanie Zarządu z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi za 2002 rok

Łódź, marzec 2003 roku

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH WFOŚiGW W ŁODZI	4
1. RADA NADZORCZA	4
2. ZARZĄD	5
3. BIURO FUNDUSZU	6
III. FINANSE WFOŚiGW W ŁODZI	8
1. PLAN FINANSOWY.....	8
a) przychody środków finansowych	8
b) wydatki.....	11
c) wynik finansowy Funduszu.....	12
d) akcje i udziały	13
e) papiery wartościowe	15
IV. REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ	16
1. FORMY I WARUNKI UZYSKANIA POMOCY FINANSOWEJ Z WFOŚiGW W ŁODZI.....	16
2. FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ PRIORYTETOWYCH	19
3. REALIZACJA DOPŁAT DO KREDYTÓW	21
4. UMORZENIA POŻYCZEK.....	24
5. NAGRODY ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA.....	25
6. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	25
V. REALIZACJA ZADAŃ WG POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA	27
1. OCHRONA ATMOSFERY	28
2. OCHRONA WÓD	31
3. GOSPODARKA WODNA	33
4. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	35
5. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU, GOSPODARKA LEŚNA	37
6. BADANIA NAUKOWE I EKSPERTYZY	38
7. PROMOCJA I EDUKACJA EKOLOGICZNA	39
8. POZOSTAŁE ZADANIA OCHRONY ŚRODOWISKA (NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, ZAKUPY INWESTYCYJNE, NOWE TECHNOLOGIE I INNE).....	41
9. OSIĄGNIĘTE EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE	43
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	48
1. Bilans WFOŚiGW w Łodzi za 2002 r.	48
2. Rachunek zysków i strat za 2002 r.....	48
3. Rachunek przepływów środków pieniężnych.....	48
4. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	48

I. WSTĘP

Niniejsze sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Łodzi prezentuje działalność organów i Biura Funduszu, przychody i wydatki Funduszu oraz realizację zadań w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska w 2002 roku.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi posiada osobowość prawną i samodzielnie administruje środkami przeznaczonymi na dofinansowanie zadań związanych z ochroną środowiska. Główne zadania i zakres działania Wojewódzkiego Funduszu określa ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27.04.2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z póź. zm.) oraz Statut nadany przez Zarząd Województwa Łódzkiego.

Gospodarowanie środkami wojewódzkiego funduszu w 2002 roku regulowało Rozporządzenie Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. Nr 3, poz. 17 z 1999 r.)

Podstawowa działalność Funduszu dotycząca dofinansowania zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej prowadzona była w oparciu o uchwalone przez Radę Nadzorczą:

- Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi,
- Listę przedsięwzięć priorytetowych,
- Plan działalności WFOŚiGW w Łodzi i Roczny Plan Finansowy,

oraz z zachowaniem trybu i warunków wynikających z postanowień Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji, Regulaminu dopłat WFOŚiGW do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki i Procedur wyboru przedsięwzięć dofinansowanych ze środków Funduszu.

II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH WFOŚiGW W ŁODZI

1. Rada Nadzorcza

W roku 2002 Rada Nadzorcza WFOŚiGW w Łodzi liczyła 9-ciu członków. Jej pracom przewodniczył Krzysztof Waław Dębski. Jedyna zmiana w składzie Rady, jaka miała miejsce w przeciągu roku 2002, dotyczyła przedstawiciela Wojewody Łódzkiego. Do dnia 07.05.2002 r. obowiązki te pełnił Grzegorz Stepiński. Uchwałą nr 205/2002 z dnia 07.05.2002 r. Zarząd Województwa Łódzkiego powołał na jego miejsce Roberta Wojciechowskiego. Skład Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Łodzi na koniec roku 2002 przedstawiał się następująco: Krzysztof Waław Dębski, Robert Wojciechowski, Edward Ganat, Dariusz Jędrasiak, Jan Sachrajda, Józef Kurowski, Henryk Waluda, Andrzej Wieczorkiewicz oraz Tadeusz, Matusiak

W roku 2002 Rada Nadzorcza odbyła 14 posiedzeń, w tym 1 wyjazdowe. Wszystkie posiedzenia były protokołowane. Rada Nadzorcza w roku 2002 podjęła łącznie 199 uchwał.

Realizując zadania określone w art. 414 ust. 1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 27.03.2002 r. zatwierdziła Roczne sprawozdanie Zarządu z działalności Funduszu i bilans za rok 2001 (Uchwały 28/IV/2002 i 29/IV/2002) wraz z propozycją pokrycia straty Funduszu za rok 2001 (Uchwała 30/IV/2002). Ponadto Rada uchwaliła min. Kryteria wyboru przedsięwzięć dofinansowanych ze środków Funduszu (Uchwała 133/XI/2002), Listę Przedsięwzięć Priorytetowych Funduszu na 2003 r. (Uchwała 68/VII/2002), Roczny Plan Finansowy i Plan Działalności na 2003 rok (Uchwały 177/XIII/2002 i 176/XIII/2002).

W roku 2002 Rada Nadzorcza podjęła 58 uchwał dotyczących przyznania środków finansowych, na łączną kwotę 96.702 tys. zł, z czego 75.611,6 tys. zł w formie pożyczek i 21.090,6 tys. zł w formie dotacji. W ramach przyznanych środków, kwota 9.244,4 tys. zł stanowi zwiększenia kwot już przyznanych lub umów już zawartych. W 2002 r. Rada Nadzorcza podjęła także decyzje o przyznaniu promes na środki finansowe na rok 2003, dla 7 podmiotów, w łącznej wysokości 6.900 tys. zł. W roku sprawozdawczym Rada Nadzorcza rozpatrzyła 310 wniosków o umorzenia pożyczek, podejmując 18 uchwał. Łącznie kwota umorzonych w roku 2002 pożyczek, wyniosła 30.959,9 tys. zł.

W roku 2002, Rada Nadzorcza kontynuowała przyjęte w 2001 r. założenie, dotyczące podejmowania przez Fundusz, wszelkich możliwych działań mających na celu odzyskanie środków, które zostały zaangażowane w inwestycje kapitałowe. Rada, zapoznała się z dokonaną przez Zarząd Funduszu analizą finansowo-ekonomiczną spółek, w których współdziałowcem lub współakcjonariuszem jest WFOŚiGW w Łodzi. Dokonała ich oceny, przekazując Zarządowi zalecenia dotyczące dalszego postępowania w stosunku do poszczególnych spółek w wyniku tego podjęto decyzje o sprzedaży akcji i udziałów w trzech spółkach: „Eko-Wynik” sp. z o.o. (Uchwała nr 66/VI/2002), „Gaz-Region” sp. z o.o. (Uchwała nr 98/VIII/02) i „Ekopomoc” S.A. (Uchwała nr 118/X/2002). Celem odzyskania części środków zaangażowanych w inwestycje kapitałowe, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 20.03.2002 r., zdecydowała o przystąpieniu przez WFOŚiGW w Łodzi do układu, firmy „Leasco” S.A. z jej wierzycielami. Natomiast w kwietniu 2002 r., w obliczu pogarszającej się sytuacji finansowej spółki APE S.A. i nie możliwości spłacenia przez nią zobowiązań wobec Funduszu, Rada Nadzorcza, biorąc pod uwagę wyjątkowość sytuacji, dokonała odstępstwa od przyjętej strategii odchodzenia Funduszu od inwestycji kapitałowych i Uchwałą nr 57/V/2002 wyraziła zgodę na objęcie przez WFOŚiGW w Łodzi udziałów APE S.A. w ZEC Łowicz Sp.

z o.o. jako jedyną możliwość zabezpieczenia wiarytelności spółki wobec WFOŚiGW w Łodzi.

W dniu 30.10.2002 r. zmieniono obowiązujące "Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi", „Regulamin dopłat do oprocentowania kredytów komercyjnych udzielanych przez banki na zadania z zakresu ochrony środowiska” oraz „Procedury wyboru przedsięwzięć do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Łodzi”, które mają zastosowanie do wnioskowanej pomocy na rok 2003 i lata kolejne.

W roku sprawozdawczym Rada Nadzorcza zapoznała się z zadaniami oraz rozpatrzyła ponad 600 różnych wniosków i spraw zgłaszanych na posiedzeniach Rady. Podejmowane decyzje znalazły odzwierciedlenie w ilości uchwał i zapisach w protokołach.

2. Zarząd

Zarząd WFOŚiGW w Łodzi w 2002 roku pracował w składzie:

- Prezes Zarządu - Jerzy Szmit
- Zastępca Prezesa Zarządu - Stefania Radzikowska – Dąbrowska
- Zastępca Prezesa Zarządu - Mieczysław Piotr Karbowski
- Zastępca Prezesa Zarządu - Ludwik Kempa
- Zastępca Prezesa Zarządu - Celestyn Podgórski

W roku sprawozdawczym Zarząd Funduszu odbył 65 posiedzeń, podejmując 1996 uchwał.

Praca Zarządu koncentrowała się głównie na:

- podejmowaniu decyzji o wstępnej selekcji zadań na podstawie złożonych KIZ-ów,
- zatwierdzaniu wniosków o udzieleniu pożyczek i dotacji, dla których nie była wymagana akceptacja Rady Nadzorczej,
- przyznaniu dopłat do kredytu komercyjnego,
- akceptacji zmian warunków umowy,
- bieżącej analizie przychodów i wydatków WFOŚiGW w Łodzi,
- gospodarowaniu środkami WFOŚiGW w Łodzi,
- opracowaniu analiz i ocen ekologicznej efektywności funkcjonowania WFOŚiGW w Łodzi.
- konfrontowaniu wykorzystania pożyczek i dotacji przyznanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi,
- przygotowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej o dofinansowanie zadań ze środków Funduszu, których wartość pomocy finansowej przekraczała 0,5% przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku poprzednim,
- opiniowaniu wniosków o umorzenie pożyczek przedkładanych Radzie Nadzorczej do decyzji,
- realizowaniu uchwał i zaleceń Rady Nadzorczej,
- kontroli realizacji Planu Działalności i Roczego Planu Finansowego oraz wnioskowaniu o ich zmiany lub przesunięcia,
- przygotowaniu dokumentów, materiałów i informacji na posiedzenia Rady Nadzorczej, takich jak:
 - sprawozdanie z działalności Funduszu za rok 2001,
 - propozycja pokrycia straty za rok 2001,
 - projekt Roczego Planu Finansowego WFOŚiGW w Łodzi na 2003 rok,
 - projekt Planu Działalności WFOŚiGW w Łodzi na 2003 rok.

- Lista Przedsięwzięć Priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi na 2003 rok, oraz wykaz przedsięwzięć priorytetowych proponowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW.

Łączna pomoc finansowa w 2002 roku przyznana decyzjami Zarządu wyniosła 78.318,4 tys. zł i miała następującą strukturę: dotacje 31.947,6 tys. zł (41%), pożyczki 46.370,8 tys. zł (59%). Ponadto Zarząd przyznał na dopłaty do kredytów komercyjnych kwotę 1.492,8 tys. zł. W 2002 roku podpisał 793 umowy, w tym 508 umów dotacji i 285 umów pożyczek.

Zgodnie z zaleceniami Rady Nadzorczej Funduszu, Zarząd przygotowywał analizy finansowo-ekonomiczne spółek, w których Fundusz posiadał akcje lub udziały. Ponadto kontynuowano działania mające na celu odzyskanie środków, które zostały zaangażowane w inwestycje kapitałowe.

Zarząd przygotował i przedłożył Radzie Nadzorczej do zaakceptowania projekty „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi”, „Regulamin dopłat WFOŚiGW w Łodzi do oprocentowania kredytów komercyjnych udzielanych przez banki na zadania z zakresu ochrony środowiska” oraz „Procedury wyboru przedsięwzięć do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Łodzi”. Wychodząc naprzeciw potrzebom Wnioskodawców na wniosek Zarządu Funduszu wprowadzony został do Zasad zapis dotyczący tzw. pożyczek pomostowych, które umożliwią zbilansowanie środków finansowych na realizację zadań przy udziale środków unijnych w ramach Programu SAPARD.

W związku z ustalonymi przez Radę Nadzorczą Funduszu, nowymi Zasadami udzielania pomocy finansowej, Zarząd Funduszu podjął decyzję o zorganizowaniu akcji informacyjnej w celu zapoznania wnioskodawców z procedurami oraz możliwościami ubiegania się o pomoc finansową ze środków WFOŚiGW w Łodzi, na zadania z zakresu ochrony środowiska.

Zgodnie z wymogiem Ustawy „Prawo ochrony środowiska” Zarząd Funduszu w drodze obwieszczenia zamieścił informacje o działalności WFOŚiGW w Łodzi w roku 2001 w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego Nr 2000 poz. 2878 z dnia 31.07.2002 r.

3. Biuro Funduszu

Biuro Funduszu jest powołane do obsługi techniczno-organizacyjnej organów Funduszu realizujących swoje zadania statutowe.

W roku 2002 Uchwałą Zarządu Nr 1 z dnia 04.01.2002 r. wprowadzono nowy Regulamin organizacyjny Biura WFOŚiGW w Łodzi, w wyniku którego nastąpiła m.in. z dniem 01.02.2002 r. likwidacja Biur Konsultacyjnych Funduszu w: Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu i Skierniewicach. W skład Biura WFOŚiGW w Łodzi wchodzi zespoły merytoryczne (Ochrony Atmosfery, Ochrony Wód i Gospodarki Wodnej, Ochrony Ziemi, Badań naukowych i Zakupów Inwestycyjnych, Promocji i Edukacji Ekologicznej, Dopłat do Kredytów) i zespoły: Finansowo-Księgowy, Organizacyjny, Kontroli Zewnętrznej, Analiz Ekonomicznych i Nadzoru Właścicielskiego nad Spółkami, Administracyjno-Gospodarczy, Radców Prawnych, oraz samodzielne stanowiska pracy ds. Inwestycji Kapitałowych i Programów Regionalnych.

Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi wydał w roku sprawozdawczym 13 Zarządzeń, którymi wprowadzono Regulamin Premiowania Pracowników Biura WFOŚiGW w Łodzi, Regulamin szkoleń pracowników WFOŚiGW w Łodzi, zmiany w Regulaminie Zasad, tworzenia, podziału i gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych, dwukrotnie wprowadzono zmiany w Regulaminie Pracy oraz w Regulaminie rocznych

nagród z zysku w WFOŚiGW w Łodzi. Ponadto Prezes Zarządu wydał 7 Zarządzeń o charakterze porządkowym.

Zatrudnienie WFOŚiGW w Łodzi zmalało w stosunku do roku 2001 o 6 osób i na dzień 31.12.2002 r wynosiło 64 i 5/8 etatu, w tym 5 członków Zarządu.

III. Finanse WFOŚiGW w Łodzi

1. Plan Finansowy

a) przychody środków finansowych

Plan Finansowy WFOŚiGW w Łodzi na 2002 r. został przyjęty przez Radę Nadzorczą w dniu 29.11.2001 r. uchwałą nr 132/XXIII/2001. Rada Nadzorczą na posiedzeniach w dniach: 08.07.2002 uchwałą nr 79/VIII/2002, 26.09.2002 uchwałą nr 136/XI/2002 oraz 11.12.2002 r. Uchwałą nr 193/XIV/2002 dokonała przesunięć w Rocznym Planie Finansowym WFOŚiGW w Łodzi na rok 2002 w dziale III. Wydatki.

Realizację przychodów środków finansowych WFOŚiGW w Łodzi w roku 2002 przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Realizacja przychodów środków finansowych WFOŚiGW w Łodzi w 2002 r.

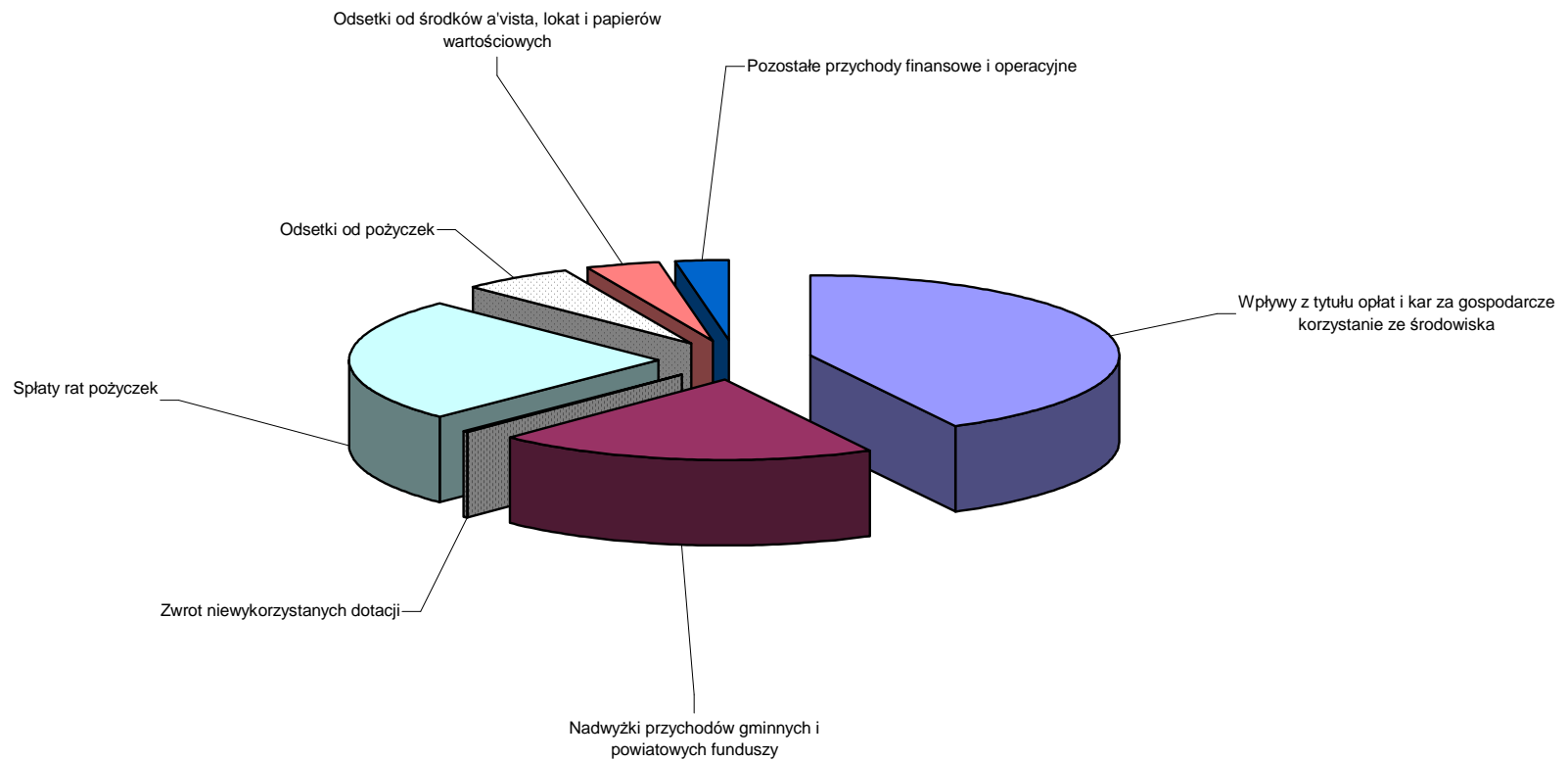
L.p.	Źródła przychodów	Planowane przychody [tys. zł]	Planowane przychody po przesunięciach w Planie Finansowym [tys. zł]	Faktyczne przychody [tys. zł]	Wykonanie Planu Finansowego [%]
1	2	3	4	5	6
1.	Środki pieniężne na dzień 01.01.2002 r.	16 697,00	16 697,00	49 320,00	295,38
2.	Wpływy z tytułu opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska	82 000,00	82 000,00	76 552,00	93,36
3.	Nadwyżki przychodów gminnych i powiatowych funduszy	30 000,00	30 000,00	36 145,00	120,48
4.	Zwrot niewykorzystanych dotacji	-	-	22,00	-
5.	Splaty rat pożyczek	60 000,00	60 000,00	45 671,00	76,12
6.	Odsetki od pożyczek	9 500,00	9 500,00	10 550,00	111,05
7.	Odsetki od środków na rachunkach bieżących, lokat terminowych i papierów wartościowych	5 320,00	5 320,00	7 030,00	132,14
8.	Pozostałe przychody finansowe (sprzedaż akcji, udziałów, rozwiązanie rezerw) i operacyjne	1 200,00	1 200,00	4 773,00	397,75
9.	Razem:	204 717,00	204 717,00	230 063,00	112,38

Realizację przychodów środków finansowych w poszczególnych miesiącach przedstawia tabela nr.2 i wykres nr.1

Tabela nr 2. Realizacja przychodów środków finansowych WFOŚiGW w Łodzi w poszczególnych miesiącach 2002 r.

L.p.	Miesiące	Stan środków pieniężnych na 01.01.2002 r.	Wpływy z tytułu opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska	Nadwyżki przychodów gminnych i powiatowych funduszy	Zwrot niewykorzystanych dotacji	Splaty rat pożyczek	Odsetki od pożyczek	Odsetki od środków a'vista, lokat i papierów wartościowych	Pozostałe przychody finansowe i operacyjne	Razem	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	I	49 320 053,36	1 568 958,33	6 753 761,74	-	2 575 223,12	961 816,19	411 964,25	82 523,78	61 674 300,77	26,808
2.	II		13 778 765,20	-	-	2 255 045,69	984 359,41	474 788,07	166 268,83	17 659 227,20	7,676
3.	III		7 459 483,67	-	-	3 027 514,50	888 008,93	485 742,84	49 891,81	11 910 641,75	5,177
4.	IV		2 036 661,46	-	-	2 857 578,60	988 304,92	687 608,64	35 938,46	6 606 092,08	2,871
5.	V		15 064 204,09	-	-	3 854 828,18	792 140,14	568 348,28	61 883,07	20 341 403,76	8,842
6.	VI		2 903 697,48	-	-	5 161 983,94	785 678,04	610 703,07	364 940,00	9 827 002,53	4,271
7.	VII		1 021 907,43	-	8 174,13	2 767 440,78	840 557,16	577 366,43	31 707,02	5 247 152,95	2,281
8.	VIII		11 635 895,04	29 391 240,61	-	3 250 240,70	700 241,40	662 377,69	206 723,31	45 846 718,75	19,928
9.	IX		4 266 887,40	-	600,00	4 235 106,30	829 475,76	1 065 920,30	358 909,36	10 756 899,12	4,676
10.	X		2 389 786,83	-	-	2 724 127,60	811 968,17	557 244,82	2 965 076,37	9 448 203,79	4,107
11.	XI		12 481 979,48	-	-	1 832 230,90	673 622,44	471 921,29	16 543,40	15 476 297,51	6,727
12.	XII		1 943 726,46	-	13 450,00	11 129 601,61	1 293 759,49	455 614,86	432 799,63	15 268 952,05	6,637
Razem:		49 320 053,36	76 551 952,87	36 145 002,35	22 224,13	45 670 921,92	10 549 932,05	7 029 600,54	4 773 205,04	230 062 892,26	100,000
%		21,44	33,27	15,71	0,01	19,85	4,59	3,06	2,07	100,00	

Wykres nr 1. Przychody WFOŚiGW w Łodzi w roku 2002

Rok sprawozdawczy WFOŚiGW w Łodzi zamknął stanem środków pieniężnych w kasie i na rachunku bankowym w kwocie 56.628.610,10 zł. Zobowiązania z tytułu podpisanych umów pożyczek, dotacji i dopłat do kredytów bankowych na dzień 31.12.2002 r. wyniosły 64.899.440,71 zł, z czego do realizacji w 2003 r. przypada kwota 62.162.499,97 zł.

b) wydatki

Rozchody, tj. udzielona wnioskodawcom pomoc finansowa (pożyczki, dotacje, dopłaty do kredytów), inwestycje w aktywa finansowe i trwałe oraz koszty własne Funduszu wyniosły 152.766.974,26 zł i są to:

		(zł)
1. Pożyczki		93.679.434,37
2. Dotacje		43.670.205,62
3. Dopłaty do kredytów		2.529.947,62
4. Wydatki bieżące (koszty utrzymania Biura i Rady Nadzorczej)		6.210.712,89
5. Inwestycje własne		6.626.851,77
a) w aktywa finansowe długoterminowe		6.416.942,86
b) w aktywa trwałe		209.908,91
6. Inne wydatki		12.144,99
RAZEM:		152.729.297,26

Tabela nr 3. Realizacja Roczego Planu Finansowego na podstawie zrealizowanych wypłat

Wypłaty		Plan [tys. zł]	Plan po przesunięciach [tys. zł]	Realizacja w stosunku do planu po przesunięciach [tys. zł]	Realizacja w stosunku do planu po przesunięciach [%]
I	Wypłaty A+B+C+D+E+F	180 600	177 550	152 729	86,04
A	Pożyczki	113 000	113 000	93 679	82,90
B	Dotacje	42 000	44 300	43 670	98,58
C	Dopłaty do kredytów	6 500	3 150	2 530	80,32
D	Wydatki bieżące własne	10 000	8 000	6 211	77,64
E	Inwestycje własne	9 000	9 000	6 627	74,06
F	Inne wypłaty	100	100	12	12,00
II	Stan środków pieniężnych na 31.12.2002 r.	19 117	19 117	56 628	296,22

c) wynik finansowy Funduszu

Wynik finansowy Funduszu stanowi różnicę pomiędzy przychodami uzyskanymi z tytułu zapłaconych odsetek od udzielonych pożyczek, lokat bankowych, dywidend z tytułu akcji, sprzedaży udziałów, bonów skarbowych itp., a kosztami poniesionymi na utrzymanie biura Funduszu i Rady Nadzorczej, kosztami finansowymi i pozostałymi kosztami operacyjnymi. Wyniku finansowego nie zwiększają wpływy z tytułu opłat i kar pieniężnych za gospodarcze korzystanie ze środowiska. Opłaty te w momencie wpływu zwiększają fundusz statutowy.

Fundusz statutowy na dzień 31.12.2002 r. wynosił 268.591.680,45 zł i wzrósł o 16.897.480,43 zł w porównaniu ze stanem na 01.01.2002 r.

Zwiększenia funduszu statutowego w 2002 r. wynoszą 112.719.179,35zł i przedstawiają się następująco:

- wpływy z tytułu opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska – 76.551.952,87 zł;
- nadwyżki przychodów z powiatowych i gminnych funduszy – 36.145.002,35 zł;
- zwrot niewykorzystanych dotacji – 22.224,13 zł.

Zmniejszenia funduszu statutowego w 2002 r. wynoszą 95.821.698,92 zł. i przedstawiają się następująco:

- udzielone dotacje – 43.670.205,62 zł;
- umorzone pożyczki – 30.959.944,11 zł;
- udzielone dopłaty do kredytów – 2.529.947,62 zł;
- nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska – 12.144,99 zł;
- pokrycie straty bilansowej z 2001 r. – 18.649.456,58 zł.

Zgodnie z bilansem na dzień 31.12.2002 r. wynik finansowy jest zyskiem i wynosi 6.670.644,16 zł

1. Przychody finansowe	20.309.662,69 zł
w tym:	
- Odsetki od pożyczek	10.549.932,05 zł
- Odsetki od wolnych środków pieniężnych	7.029.600,54 zł
- Zysk ze zbycia udziałów i akcji	1.992.544,71 zł
- Pozostałe przychody finansowe	737.585,39 zł
2. Pozostałe przychody operacyjne	352.480,54 zł
3. Koszty działalności operacyjnej	6.207.953,12 zł
4. Pozostałe koszty operacyjne	2.559,39 zł
5. Koszty finansowe	7.754.317,27 zł
w tym:	
- Aktualizacja wartości inwestycji.....	6.409.682,56 zł
- Pozostałe koszty finansowe	1.344.634,71 zł
6. Zyski nadzwyczajne	21.670,29 zł
7. Straty nadzwyczajne	48.339,58 zł
Zysk netto (1+2-3-4-5+6-7)	6.670.644,16 zł

d) akcje i udziały

Jedną z możliwości wynikających z ustawy Prawo Ochrony Środowiska jest angażowanie kapitałowe środków wojewódzkiego funduszu w spółkach realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Na dzień 31.12.2002 r. wartość posiadanych przez WFOŚiGW w Łodzi akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego wynosiła 37.910.051,74 zł i przedstawia się jak przedstawiono w Tabeli nr 4.

W przeciągu roku sprawozdawczego Zarząd Funduszu podjął decyzje o zbyciu:

- akcji LG Petro Bank o wartości w cenie nabycia 680.594,40 zł uzyskując przychód 2.640.139,11 zł;
- udziałów „Eko-Wynik” Sp. z o.o. w Łodzi o wartości w cenie nabycia 10.000,00 zł za 28.000 zł;
- udziałów „Gaz Region” Sp. z o.o. o wartości w cenie nabycia 1.000.000,00 zł za 1.015.000,00 zł.

Odpisów aktualizacyjnych wartości udziałów i akcji na 31.12.2002 r. dokonano zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt. 2 Ustawy o rachunkowości i Uchwały 1998/2002 Zarządu WFOŚiGW w Łodzi w sprawie Polityki Rachunkowości.

Na podstawie Uchwały Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Łodzi nr 57/V/2002 z dnia 12.04.2002 r. Fundusz przejął udziały w Zakładzie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łowiczu, będących w posiadaniu Agencji Poszanowania Energii S.A. w Łodzi wg wartości odpowiadającej wycenie przez firmę consultingową zgodnie z zawartą z APE S.A. w Łodzi ugodą obejmującą spłatę następujących zobowiązań:

- 2.000.000,- zł należności głównej wynikającej z zawartej w dniu 21.03.2000 r. umowy pożyczki nr 3/OA/P/2000 wraz z odsetkami;
- 1.340.121,20- zł należności głównej wynikającej z zawartej w dniu 29.09.2000 r. umowy dzierżawy nieruchomości położonej przy ul. Moniuszki 7/9 w Łodzi wraz z naliczonymi odsetkami;

W zamian za wskazane wierzytelności WFOŚiGW w Łodzi przejął od APE S.A. w Łodzi 2.122 udziały w Zakładzie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łowiczu o wartości 1.835 zł każdy tj. o łącznej wartości – 3.893.870,- zł.

Tabela nr 4. Wartość posiadanych przez WFOŚiGW w Łodzi akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego w roku 2002.

							(zł)
L.p.	Podmiot	Wartość w cenie nabycia na 01.01.2002 r.	Odpisy aktualizacyjne na 01.01.2002 r.	Odpisy aktualizacyjne na 31.12.2002 r.	Sprzedaż akcji i udziałów w 2002 r.	Zakup lub przejęcie udziałów za wierzytelności	Wartość akcji i udziałów netto na 31.12.2002 (3-4-6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Agencja Poszanowania Energii S.A. w Łodzi	5 020 000,00	-	1 389 346,24	-	-	3 630 653,76
2.	Geotermia Mazowiecka S.A.	1 800 000,00	-	123 800,70	-	-	1 676 199,30
3.	Wólczanka S.A.	10 467,00	3 303,30	7 893,60	-	-	2 573,40
4.	Pań. Przed. Wyrob. "Kartog" S.A.	29 480,60	-	17 820,00	-	-	11 660,60
5.	LG Petro Bank S.A.	680 594,40	-	-	680 594,40	-	-
6.	"Piłica" Producent Odzieży S.A. w Tomaszowie Mazowieckim	6 650 000,00	6 650 000,00	6 650 000,00	-	-	-
7.	Ekologiczne Towarzystwo Leasingowe "Ekopomoc" S.A. w Łodzi	5 500 000,00	-	1 874 499,74	-	-	3 625 500,26
8.	Bank Częstochowa S.A.	4 778 356,80	4 152 136,80	4 181 956,80	-	-	596 400,00
9.	"Oczyszczalnia ścieków" w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o.	3 829 900,00	-	-	-	-	3 829 900,00
10.	"Eko-Wynik" Sp. z o.o. w Łodzi	10 000,00	-	-	10 000,00	-	-
11.	Bełchatowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego Sp. z o.o.	2 063 100,00	-	137 810,76	-	-	1 925 289,24
12.	"Eko-Consulting" Sp. z o.o. w Piotrkowie Trybunalskim	8 500 000,00	-	356 634,77	-	-	8 143 365,23
13.	"Geotermia Uniejów" Sp. z o.o.	4 000 000,00	-	631 081,97	-	-	3 368 918,03
14.	"Gaz-Region" Sp. z o.o.	1 000 000,00	-	-	1 000 000,00	-	-
15.	"Warta" Sp. z o.o. w Sieradzu	4 000 000,00	-	1 682 782,91	-	-	2 317 217,09
16.	"Eko-Region" Sp. z o.o. w Bełchatowie	5 050 000,00	-	161 495,19	-	-	4 888 504,83
17.	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łowiczu	0,00	-	-	-	3 893 870,00	3 893 870,00
Razem:		52 921 898,80	10 805 440,10	17 215 122,68	1 690 594,40	3 893 870,00	37 910 051,74

e) papiery wartościowe

Wartość posiadanych przez WFOŚiGW w Łodzi długoterminowych papierów wartościowych przedstawia Tabela nr 5.

Tabela nr 5. Długoterminowe papiery wartościowe

Papiery wartościowe	Wartość [zł]	
	01.01.2002 r.	31.12.2002 r.
Pionier	200.000,00	200.000,00
Obligacje „Eurofaktor” S.A.	3.000.000,00	0,00
Obligacje Skarbu Państwa PL 0000 101	0,00	6.416.942,86
RAZEM:	3.200.000,00	6.616.942,86

Na 31.12.2002 r. Fundusz posiadał krótkoterminowe papiery wartościowe Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych – „Skarbiec Plus” o wartości w cenie nabycia 20.000.000 zł.

IV. Realizacja pomocy finansowej

1. Formy i warunki uzyskania pomocy finansowej z WFOŚiGW w Łodzi

Od dnia 1 stycznia 2002 r. w WFOŚiGW w Łodzi obowiązywały „Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi” wprowadzone Uchwałą nr 102/XX/2001 w dniu 9 października 2001 r. oraz „Procedury wyboru przedsięwzięć – zadania inwestycyjne i nieinwestycyjne za wyjątkiem zadań z zakresu promocji i edukacji ekologicznej” wprowadzone Uchwałą nr 103/XX/2001 w dniu 9 października 2001 r. oraz „Procedury rozpatrywania wniosków z zakresu promocji i edukacji ekologicznej” wprowadzone Uchwałą nr 104/XX/2001 w dniu 9 października 2001 r.

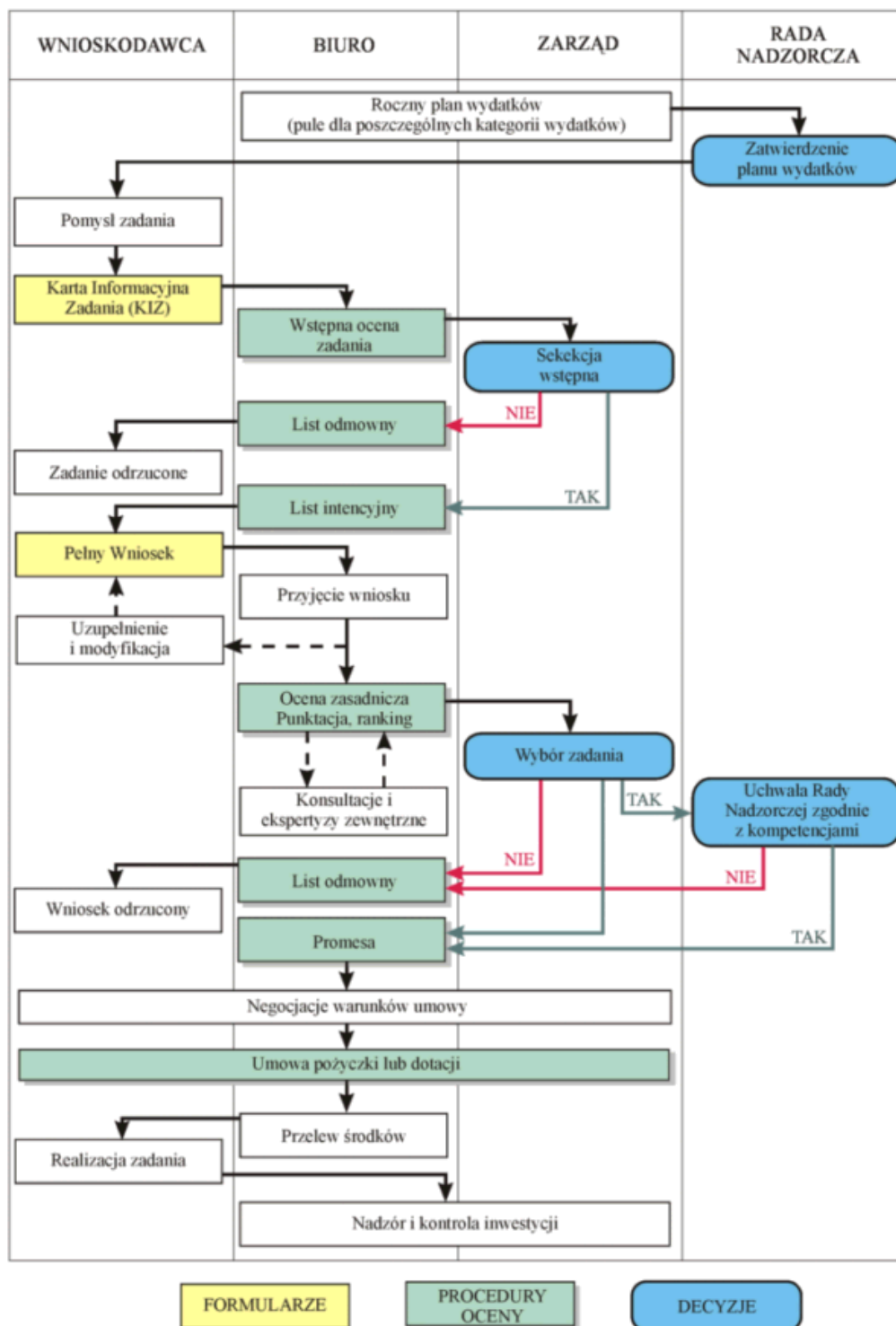
W 2002 r. Fundusz odstąpił od zasady tworzenia „Preliminarza wydatków”, w którym umieszczane były zadania przewidziane do dofinansowywania w danym roku. W zamian opracowana została procedura rozpatrywania wniosków polegająca na tworzeniu tzw. List rankingowych. Listy te, opracowywane były na podstawie składanych wniosków. Obowiązujące w 2002 r. Zasady oraz Procedury, umożliwiały stosowanie jawnych i zobiektywizowanych kryteriów rozpatrywania i oceny wniosków.

Kluczowym elementem cyklu była skrupulatna ocena ekologiczna, techniczna i ekonomiczna proponowanych zadań i wybór optymalnego zestawu inwestycji do dofinansowania, biorąc pod uwagę wielkość środków jakimi dysponuje Fundusz.

Procedura ubiegania się o dofinansowanie rozpoczynała się od złożenia tzw. Karty Informacyjnej Zadania (KIZ), odpowiedniej dla danego typu zadania (dotyczyło to zadań z zakresu ochrony atmosfery, ochrony wód i gospodarki wodnej oraz ochrony ziemi i gospodarki odpadami). Dla zadań z zakresu: ochrony przyrody i krajobrazu, badań naukowych, promocji i edukacji ekologicznej oraz pozostałych zadań z zakresu ochrony środowiska, procedurę rozpoczynało złożenie wniosku. KIZ-y stanowiły pierwszy etap kwalifikacji zadań do dofinansowania ze środków Funduszu. Celem wstępnej selekcji było wczesne ujawnienie tych zadań, które nie mają szans na dofinansowanie z Funduszu. Wnioskodawcy, których KIZ-y zostały zakwalifikowane do dalszej oceny, składali wniosek. Następnie Fundusz dokonywał oceny ekologicznej, technicznej, ekonomicznej i finansowej wniosku. Po dokonaniu ocen wniosków ustalane były Listy Rankingowe, dla danej dziedziny, na jej podstawie Zarząd ustalał wykaz wniosków zakwalifikowanych do udzielenia pożyczki lub dotacji w poszczególnych dziedzinach, dla których nie była wymagana zgoda Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza podejmowała decyzje o przyznaniu dotacji lub pożyczki w oparciu o listę przygotowaną przez Zarząd, dla tych Wniosków, które wymagały takiej akceptacji. Cykl rozpatrywania wniosków i wyboru zadań do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Łodzi przedstawia schemat nr 1.

W 2002 roku zostało złożonych 767 KIZ-ów, ponadto 49 KIZ-ów wpłynęło do Funduszu w 2001 roku. W wyniku wstępnej weryfikacji KIZ-ów w 497 przypadkach została podjęta decyzja o gotowości dofinansowania zadania przez Fundusz, 290 KIZ-ów zostało rozpatrzone negatywnie, w 21 przypadkach nastąpiła rezygnacja. Na koniec okresu sprawozdawczego 8 KIZ-ów oczekiwało na rozpatrzenie. Wnioskodawcy, których Karty Informacyjne Zadania zostały wstępnie zakwalifikowane do dalszej oceny składali wnioski.

Schemat nr 1. **CYKL ROZPATRYWANIA WNIOSKÓW I WYBORU ZADAŃ PRZEZ WFOŚiGW W ŁODZI**

W 2002 roku do Funduszu wpłynęło 931 wniosków, ponadto 9 wniosków zostało złożonych w 2001 roku. Fundusz pozytywnie rozpatrzył 884 wnioski, negatywnie zostało rozpatrzonych 47, w 9 przypadkach nastąpiła rezygnacja. Na podstawie 796 pozytywnie rozpatrzonych wniosków podpisano w 2002 roku łącznie 792 umowy pożyczek i dotacji, ponadto 1 umowa została zawarta na podstawie wniosku rozpatzonego w 2001 roku oraz podpisano 4 aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych. W 66 przypadkach nastąpiła rezygnacja z przyznanej pomocy finansowej, w 18 przypadkach planowane jest zawarcie umów w 2003 r.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2002 r. pomoc finansowa Funduszu udzielana była w trzech podstawowych formach: pożyczek, dotacji oraz dopłat do oprocentowania kredytów komercyjnych udzielanych przez banki.

Pożyczki stanowiły uzupełnienie środków własnych pożyczkobiorcy do wysokości 70% kosztów całkowitych zadania. Oprocentowanie pożyczek zmniejszyło się w stosunku do roku 2001 i wynosiło od 5% - do 10% w skali roku w zależności od rodzaju inwestycji oraz realizującego ją podmiotu. W stosunku do roku 2001, wydłużeniu uległ maksymalny okres spłaty pożyczki tj. do 5 lat, licząc od dnia zakończenia 6-cio miesięcznego okresu karencji, a nie jak poprzednio liczony od dnia podpisania umowy. W roku 2002 Fundusz zrezygnował z pobierania opłaty manipulacyjnej. Do umów pożyczek podpisanych w roku 2002, obowiązują także inne zasady umarzania. Warunkiem rozpatrywania wniosku o umorzenie jest min. spłatenie co najmniej 60% kapitału pożyczki wraz z należnymi od tej kwoty odsetkami. W 2002 roku Fundusz po raz pierwszy przeznaczył środki i zawarł umowy na dofinansowanie zadań wieloletnich, gwarantując podmiotom środki finansowe na kolejny rok, bez potrzeby zawierania nowej umowy na dofinansowanie kolejnego etapu tego samego przedsięwzięcia.

Dotacje były przyznawane na zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, utworzone przez te samorzady jednostki organizacyjne oraz jednostki budżetowe, zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, fundacje i stowarzyszenia działające na rzecz ekologii i ochrony środowiska, osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych oraz inne jednostki prowadzące działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty i kultury. Fundusz udzielał dotacji w szczególności na edukację ekologiczną, monitoring, ochronę przyrody, ochronę lasów na obszarach szczególnie chronionych, ochronę przed powodzią, retencję, budowle hydrotechniczne, ekspertyzy i badania naukowe, prace projektowe i studialne, zapobieganie lub likwidację nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, profilaktykę zdrowotną dzieci oraz na realizację innych ważnych zadań ujętych w programach regionalnych. Dotacje stanowiły uzupełnienie środków własnych dotowanego do wysokości 50 % wartości kosztorysowej zadania. W uzasadnionych przypadkach, Rada Nadzorcza lub Zarząd mogła obniżyć udział własny wnioskodawcy.

Sens ekonomiczny **dopłat do oprocentowania kredytów komercyjnych** polegał na spłacie części odsetek płaconych od kredytów komercyjnych na zadania proekologiczne przez WFOŚiGW w Łodzi. Zgodnie z „Regulaminem dopłat WFOŚiGW w Łodzi do kredytów komercyjnych udzielanych przez banki na zadania z zakresu ochrony środowiska” wielkość kredytu objętego dopłatą nie powinna przekroczyć 70 % wartości zadania. Głównymi odbiorcami pomocy finansowej w formie dopłaty do oprocentowania kredytów komercyjnych ze środków Funduszu w roku 2002 były osoby fizyczne, dla których dopłaty stanowiły główną formę pomocy finansowej z WFOŚiGW w Łodzi. Gminy województwa łódzkiego i podmioty gospodarcze oraz parafie i szpitale, traktowały dopłatę jako uzupełnienie środków własnych. Nowym rozwiązaniem wprowadzonym w 2002 r. była możliwość uzyskania przez Wnioskodawcę (jednostka samorządu terytorialnego, związek jednostek samorządu terytorialnego, jednostka budżetowa dysponująca rachunkiem sum na zlecenie lub zakład budżetowy) poza pożyczką lub dotacją z Funduszu dofinansowania w formie dopłaty do oprocentowania kredytu, który uzupełniał lub zastępował środki własne. Kredyty udzielane były przez banki na okres do 3 lat, przy czym w uzasadnionych przypadkach mógł on zostać wydłużony do 5 lat. W 2002 r. wysokość dopłaty mieściła się w granicach od 0,4 do 0,7 stopy redyskonta weksli NBP. Stopa oprocentowania przyjmowana przez Banki do rozliczeń z Funduszem w celu wyliczenia dopłat Funduszu do kredytu komercyjnego wynosiła we wszystkich bankach 1,03 stopy redyskonta weksli ustalonej przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, obowiązującej na dzień podjęcia uchwały przez Zarząd Funduszu. Rok 2002 był również pierwszym rokiem kiedy zostały zlikwidowane pożyczki na

dopłatę do oprocentowania kredytów, a dopłata przekazywana była w postaci bezzwrotnych środków. Dopłaty do kredytów komercyjnych były realizowane we współpracy z bankami, których wybór nastąpił w wyniku analiz popytu na ten produkt w danym rejonie województwa. W roku 2002 Fundusz podpisał 2 kolejne umowy z bankami o współpracy w zakresie dopłat do kredytów komercyjnych - z Bankiem Spółdzielczym Ziemi Piotrkowskiej i Bankiem Gospodarki Żywnościowej S.A. (umowa w końcu 2002 roku została rozwiązana). W efekcie podpisanych umów na przestrzeni lat 1999 – 2002 r. Fundusz współpracuje z dziewięcioma bankami: Bankiem Ochrony Środowiska S.A., BIG Bankiem Gdańskim S.A., Bankiem PEKAO S.A., Bankiem Częstochowa S.A., Bankiem Przemysłowym S.A. oraz czterema bankami spółdzielczymi w Pabianicach, w Poddębicach, w Skierniewicach oraz z Bankiem Spółdzielczym Ziemi Piotrkowskiej.

2. Finansowanie przedsięwzięć priorytetowych

Rada Nadzorcza w dniu 28.09.2001 r. uchwaliła Listę przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi na rok 2002. Została ona opracowana na podstawie Polityki Ekologicznej Państwa, Polityki Ekologicznej Województwa Łódzkiego - założenia do Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska, Kryteriów Wyboru Przedsięwzięć Finansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi. W roku 2002 Fundusz do podstawowych zadań priorytetowych zaliczył:

W dziedzinie Ochrona wód przed zanieczyszczeniem:

1. Regionalny Program „Pilica” (modernizacja oczyszczalni ścieków w Tomaszowie Mazowieckim i w Piotrkowie Trybunalskim),
2. Regionalny Program „Warta” (ochrona dorzecza rzeki Warty i zbiornika Jeziorsko, ochrona dorzecza rzeki Ner),
3. Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej oraz budowa kolektorów dociążających: Pabianice GOŚ ŁAM i Konstantynów GOŚ ŁAM,
4. Budowa kanalizacji dociążeniowych do istniejących oczyszczalni ścieków (Łódź, Tomaszów Mazowiecki, Pabianice, Piotrków Trybunalski, Skierniewice, Bełchatów, Kutno, Łowicz, Sieradz, Rawa Mazowiecka, Łask, Drzewica, Pajęczno, Radomsko, Zgierz),
5. Modernizacja i budowa oczyszczalni ścieków (Skierniewice, Kutno, Bełchatów, Żychin, Poddębice, Żelów, Rawa Mazowiecka, Strzelce, Góra Św. Małgorzaty, Sławno, Żelechlinek, Sokolniki),
6. Budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie.

W dziedzinie Gospodarka Wodna:

1. Budowa i remonty budowli piętrzących i innych zabezpieczeń przed powodzią i erozją (modernizacja wałów przeciwpowodziowych w dolinie rzeki Warty),
2. Budowa zbiorników małej retencji w ramach Wojewódzkiego Programu Małej Retencji (Joachimów – Ziemiary, Czarnocin – II etap, Drzewica, budowa jazu i przepławki dla ryb „Rożenek” na rzece Czarnej Koneckiej),
3. Uporządkowanie strefy ochronnej rzeki Ochni,
4. Roboty konserwacyjne i zabezpieczające na rzekach woj. łódzkiego.

W dziedzinie Ochrona Powietrza:

1. Krajowy Program Redukcji Emisji Dwutlenku Siarki (budowa Instalacji Odsiarczania Spalin w Elektrowni „Bełchatów”),

2. Ograniczenie niskiej emisji (rozbudowa i modernizacja istniejących sieci ciepłych oraz lokalnych kotłowni, rozbudowa sieci gazociągowych, uporządkowanie gospodarki ciepłej obiektów),
3. Wykorzystanie alternatywnych, przyjaznych środowisku źródeł energii (z wód geotermalnych i biomasy), oraz wykorzystanie upraw rzepaku do produkcji biopaliw,
4. Redukcja zanieczyszczeń w gazach odlotowych (ZEC S.A. w Łodzi, Ciepłownia Miejska w Pabianicach).

W dziedzinie Ochrona Ziemi:

1. Realizacja programu gospodarki odpadami dla 11 powiatów – EKO-REGION,
2. Budowa stacji przeładunkowej i sortowni odpadów komunalnych w Łodzi – Lublinek,
3. Budowa rozbudowa oraz rekultywacja składowisk odpadów komunalnych (Koluszki, Brzeziny),
4. Likwidacja mogilników na terenie woj. łódzkiego,
5. Wdrożenie programu utylizacji („Budowa Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych dla Miasta Zgierza – zadanie I etap 1”),
6. Wspieranie międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych (Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto Czysta Gmina – „Realizacja programu gospodarki odpadami wraz z budową Zakładu Utylizacji i Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Prażuchach Nowych”),
7. Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów; rozwój i wdrażanie technologii zapobiegających powstawaniu odpadów oraz zapewniających ich minimalizację w procesach produkcji; przeciwdziałanie powstawaniu i unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i odpadów niebezpiecznych.

W dziedzinie Ochrona Przyrody i krajobrazu, Gospodarka Leśna:

1. Dokończenie budowy Palmiarni w Parku Źródlika w Łodzi oraz wspieranie Parków Krajobrazowych i rezerwatów przyrody w województwie łódzkim,
2. Zwiększenie lesistości województwa łódzkiego,
3. Lecznicze starodrzewia i prace pielęgnacyjne na pomnikach przyrody.

W dziedzinie Promocja i edukacja ekologiczna:

1. Edukacja ekologiczną dzieci i młodzieży w tym programy edukacji ekologicznej realizowane przez placówki oświatowe, Ośrodki i Centra Edukacji Ekologicznej,
2. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych prowadzących edukację ekologiczną,
3. Programy badawczo-szkoleniowe prowadzone przez szkoły i uczelnie wyższe,
4. Dofinansowywanie konferencji, seminariów i szkoleń z zakresu ochrony środowiska.

W ramach programów międzydziedzinowych:

1. Organizacja systemu badań technicznych i atestacji sprzętu do stosowania środków ochrony roślin,
2. Wojewódzki Program Gospodarki Odpadami,
3. Zadania z zakresu monitoringu środowiska,
4. Wspomaganie przedsięwzięć zapobiegających występowaniu NŚZ,
5. Dopuszenie specjalistycznych jednostek ratownictwa ekologicznego.

WFOŚiGW w Łodzi w roku 2002 na wspieranie realizacji zadań priorytetowych zawarł umowy oraz aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych, na ogólną kwotę 130.650.187,89 zł, z czego w roku 2002 wypłacono 81.580.159,53 zł. Stanowiło to ok. 80% środków rozdysponowanych przez Fundusz w roku sprawozdawczym, w stosunku do

realizacji Planu Działalności na 2002 r. Ponadto realizując zadania z roku 2001 przekazano kwotę 3.557.939,66 zł. Ogółem Fundusz w 2002 r. na realizację przedsięwzięć priorytetowych przekazał 85.138.099,19 zł. Zobowiązania Funduszu na koniec roku sprawozdawczego z tytułu zawartych umów na dofinansowanie powyższych zadań wynoszą 48.917.256,30 zł.

3. Realizacja dopłat do kredytów

Na rok 2002 Fundusz przyjął do rozpatrzenia łącznie 219 wniosków o przyznanie dopłaty do kredytu komercyjnego. Złożone wnioski dotyczyły przede wszystkim dofinansowania zadań z zakresu ochrony atmosfery i ochrony wód. Zarząd WFOŚiGW w Łodzi pozytywnie rozpatrzył 209 wniosków, negatywnie 5 wniosków (zadania nie kwalifikowały się do dofinansowania ze środków Funduszu), trzech wnioskodawców złożyło rezygnację w trakcie procedury poprzedzającej rozpatrzenie wniosku, a dwa wnioski, na życzenie Wnioskodawców, zostały przesunięte do rozpatrzenia na rok 2003. Na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków w 145 przypadkach zostały podpisane umowy kredytowe. 46 Wnioskodawców nie zgłosiło się do banku lub złożyło rezygnację z pomocy finansowej. Pozostałe rozpatrzone wnioski w ilości 18 szt. są w trakcie podejmowania decyzji kredytowych przez banki.

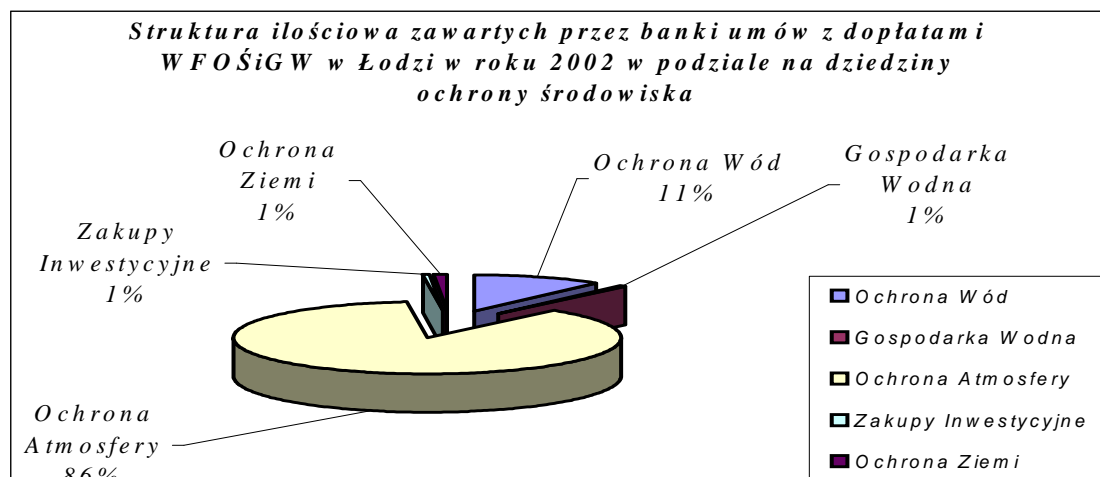
Na podstawie uchwał Zarządu o przyznaniu dopłaty banki podpisały w roku sprawozdawczym 166 umowy kredytowe na łączną kwotę 8.117.865,77 zł, z czego 145 umów zostało podpisanych na podstawie wniosków z roku 2002, zaś pozostałych 21 umów na podstawie wniosków złożonych w 2001 r.

W podziale na poszczególne dziedziny ochrony środowiska Fundusz dofinansował:

- 144 umowy kredytowe na realizację przedsięwzięć z dziedziny ochrony atmosfery na kwotę 4.938.801,77 zł. Dopłata do oprocentowania ww. kredytów bankowych w ciągu całego okresu kredytowania wynosi 502.106 zł;
- 18 umów kredytowych na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony wód na kwotę 620.264 zł. Dopłata do oprocentowania powyższych kredytów bankowych w ciągu całego okresu kredytowania wynosi 78.974 zł;
- 1 umowę kredytową na realizację zadania związanego z gospodarką wodną na kwotę 413.000 zł. Dopłata do oprocentowania kredytów bankowych w ciągu całego okresu kredytowania wynosi 78.360 zł;
- 1 umowę kredytową na realizację zadania zakwalifikowanego do grupy zakupów inwestycyjnych na kwotę 1.072.000 zł, przy których dopłata do oprocentowania kredytu bankowego w ciągu całego okresu kredytowania wynosi 89.263 zł;
- 2 umowy kredytowe na zadania obejmujące ochronę ziemi na kwotę 1.073.800 zł, dopłata do oprocentowania tego kredytu bankowego w ciągu całego okresu kredytowania wynosi 108.493 zł;

W 2002 r. WFOŚiGW w Łodzi przekazał na podstawie umów z 2002 r. oraz zobowiązań z lat ubiegłych bankom tytułem dopłat do kredytów kwotę 2.529.947,62 zł.

Stan zobowiązań z tytułu dopłat do kredytów na dzień 31.12.2002 r. stanowi kwotę 5.947.697,26 zł. Zobowiązania te wynikają z umów kredytowych zawartych w latach 1999 – 2002 i będą realizowane latach 2003 – 2005, w tym do realizacji w roku 2003 – 3.211.756,52 zł.

Głównym odbiorcą tego produktu Funduszu były osoby fizyczne (łącznie z wspólnotami mieszkaniowymi), których wnioski w ujęciu ilościowym stanowiły 85% wszystkich złożonych w roku 2002 wniosków na dopłatę. Ta grupa wnioskodawców realizowała zadania z zakresu ochrony atmosfery oraz ochrony wód. Wśród pozostałych wnioskodawców przeważały podmioty gospodarcze. W roku 2002 o dopłatę występowały również jednostki samorządu terytorialnego, parafie i zakłady opieki zdrowotnej, które traktowały tę formę dofinansowania jako uzupełnienie środków własnych, pozwalającą uzyskać pełne zbilansowanie inwestycji.

Ochrona atmosfery

Zadania z dziedziny ochrony atmosfery w roku 2002 związane były głównie z ograniczeniem niskiej emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i podzielić je można na pięć grup:

- *modernizacja kotłowni opalanych węglem na gazowe, olejowe.*
 Łącznie w 2002 roku zmodernizowano 29 lokalnych kotłowni węglowych, przy czym 19 z nich zamieniono na gazowe, a 10 na kotłownie olejowe. Zadania związane z modernizacją kotłowni realizowane były głównie przez osoby fizyczne, podmioty gospodarcze i parafie.
- *budowa nowych kotłowni zasilanych gazem, olejem, paliwem stałym.*
 W roku 2002 zrealizowano 79 tego typu zadań. Najwięcej nowych kotłowni wybudowano z zastosowaniem urządzeń opalanych olejem opałowym – 50 szt. oraz gazem - 24 kotłownie. Fundusz dofinansował również 5 kotłowni węglowych, charakteryzujących się nowoczesną technologią, która powoduje, że spalanie jest bezdymne, a zawartość tlenu węgla śladowa.
- *termorenowacja obiektów w celu ograniczenia strat ciepła.*
 Najczęściej wykonywano docieplenia ścian zewnętrznych budynków, docieplenia stropodachów oraz wymianę stolarki okiennej. W 2002 r. prace termomodernizacyjne zostały przeprowadzone łącznie w 41 budynkach, należących do osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, podmiotów gospodarczych i parafii.
- *modernizacja lub budowa węzłów ciepła*
 W roku 2002 przy pomocy kredytu z dopłatą zmodernizowano i wykonano cztery węzły ciepłownicze. W trzech przypadkach zmodernizowano węzły przy budynkach mieszkalnych należących do osób fizycznych, w czwartym przy budynku wspólnoty mieszkaniowej.
- *wykorzystanie alternatywnych źródeł energii – kolektory słoneczne, rekuperatory, pompy ciepła.*

Przy pomocy środków Funduszu w formie dopłaty do oprocentowania w roku 2002 zostało zrealizowanych dziesięć kotłowni należących do grupy „czystych” energii, głównie pomp ciepła. Zmodernizowano również elektrownię wodną w Suliszewie, co pozwoliło na osiągnięcie efektu ekologicznego w postaci produkcji energii ekologicznie czystej oraz uzyskanie ochronnego efektu przeciwpowodziowego - sztuczna retencja, zmniejszenie ujemnego bilansu wodnego w regionie, dotlenienie wody w rzece oraz ciągle oczyszczanie rzeki.

W wyniku realizacji ww. zadań w roku 2002 uzyskano efekt ekologiczny w postaci ograniczenia zanieczyszczeń powietrza o około:

- SO₂ – 14,63 t/rok
- NO_x – 26,92 t/rok
- CO – 37,96 t/rok
- Pyły – 15,09 t/rok

oraz ograniczenia powstawania żużlu o 71,12 t/rok.

Ochrona wód i Gospodarka wodna

Przy pomocy kredytów z dopłatą Funduszu zostały również zrealizowane zadania inwestycyjne z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej w trzech zasadniczych grupach:

- *budowa oczyszczalni ścieków*

W ramach tej grupy dofinansowano głównie budowę lokalnych przydomowych oczyszczalni w ilości 12 szt. oraz jedną przyzakładową biologiczną oczyszczalnię ścieków w oparciu o technologię osadu czynnego o przepustowości 120 m³/d w pierwszym etapie oraz 240 m³/d w etapie drugim.

- *rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz budowa przyłączy wodno-kanalizacyjnych*

Efekt rzeczowy uzyskany w roku 2002 r. w dziedzinie ochrony wód to wybudowanie 2.711 mb sieci kanalizacji sanitarnej i podłączenie do niej 147 gospodarstw, przy jednoczesnej likwidacji przydomowych szamb, co spowodowało odprowadzanie w sposób zorganizowany ścieków na miejscowe oczyszczalnie ścieków.

- *rozbudowa sieci wodociągowych*

Przy dofinansowaniu zadań w formie dopłaty do oprocentowania kredytów wybudowano 5.420 mb sieci wodociągowej i wykonano 80 przykanalików. Jest to efekt realizacji dużych inwestycji, głównie wykonywanych przez jednostki samorządowe.

Inwestycje te przyczyniły się do ograniczenia ładunku zanieczyszczeń o około:

- BZT₅ – 266,54 t/rok,
- ChZT – 422,60 t/rok,
- zawiesina ogólna 209,96 t/rok,
- azot amonowy – 12,83 t/rok,
- azot ogólny – 16,94 t/rok,
- fosfor ogólny – 2,73 t/rok.

Pozostałe zadania ochrony środowiska

Fundusz dofinansowywał w formie dopłaty do oprocentowania kredytu również zadania z innych dziedzin ochrony środowiska. Kredyty z dopłatami Funduszu pozwoliły na realizację zadań z grupy zakupów inwestycyjnych. Największe z nich powiązane z ochroną ziemi polegające na zakupie ciągu technologicznego do pozyskiwania granulatu z folii odpadowej, pozwoliło przez pierwsze osiem miesięcy funkcjonowania (rozruch i etap eksploatacji wstępnej) na zutylizowanie 311,69 ton folii.

4. Umorzenia pożyczek

W roku sprawozdawczym w WFOŚiGW w Łodzi było ogółem do rozpatrzenia 326 wniosków o umorzenie pożyczek oraz 21 wniosków o umorzenie pożyczek udzielonych w formie dopłaty do oprocentowania kredytu komercyjnego. Rada Nadzorcza rozpatrzyła 292 wniosków o umorzenie pożyczek oraz 18 wniosków o umorzenie pożyczek udzielonych w formie dopłaty do oprocentowania kredytu komercyjnego. 34 wnioski o umorzenie pożyczek oczekuje na rozpatrzenie w roku 2003, oraz 3 wnioski o umorzenie pożyczek udzielonych w formie dopłaty do oprocentowania kredytu komercyjnego.

Ponadto w 2002 roku po uzyskaniu Opinii Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nastąpiło umorzenie 1 pożyczki udzielonej Elektrowni Bełchatów S.A. na podstawie warunkowej decyzji o umorzeniu Rady Nadzorczej z 2001 roku.

Łączna kwota umorzonych pożyczek w roku 2002 wyniosła 30.959.944,11 zł. Ponadto w związku umorzeniem pożyczek udzielonych w formie dopłaty do oprocentowania kredytu komercyjnego nastąpiło zmniejszenie funduszu statutowego o kwotę 934.905,13 zł.

Umorzenia pożyczek udzielanych przedsiębiorcom następowały z zachowaniem przepisów ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców z dnia 30.06.2000 r. (Dz.U.Nr 60, poz 704 z późn. zmianami) i z dnia 27.07.2002 r. (Dz. U. Nr 141, poz.1177). W roku 2002 WFOŚiGW w Łodzi stosując przepisy wyżej wymienionej ustawy dokonał umorzeń 39 pożyczek dla 33 przedsiębiorców na łączną kwotę 5.507.973,84 zł.

Umorzone przez Fundusz w roku 2002 pożyczki, z podziałem na dziedziny przedstawiono w poniższej tabeli:

Dziedzina	Liczba umów pożyczek	Kwota udzielonej pożyczki [zł]	Kwota umorzona [zł]	Procent umorzonej pożyczki [%]	Struktura umorzeń w ujęciu wartościowym [%]
Gospodarka Wodna	37	3 340 595,75	1 623 773,75	48,6	5,24
Ochrona Atmosfery	144	21 696 461,43	10 971 120,93	50,6	35,44
Ochrona Wód	101	31 840 903,06	16 438 562,06	51,6	53,10
Ochrona Ziemi	9	4 213 887,37	1 893 087,37	44,9	6,11
Badania naukowe	1	13 500,00	5 400,00	40,0	0,02
Pozostałe zadania ochrony środowiska	1	56 000,00	28 000,00	50,0	0,09
Razem:	293	61 161 347,61	30 959 944,11	50,6	100,00

Zgodnie z danymi zawartymi w tabeli największą kwotę umorzeń odnotowano w dziedzinie Ochrona Wód, gdzie ogólna kwota umorzeń wyniosła łącznie 16.438.562,06 zł (101 umów pożyczek) i stanowiła 53,10% ogólnej kwoty umorzeń w 2002 r. Największa liczba umorzonych pożyczek była natomiast w dziedzinie Ochrona Atmosfery – 144 umów, na łączną kwotę umorzenia 10.971.120,93 zł, co stanowiło 35,44% ogólnej kwoty umorzeń roku 2002. Duża liczba umorzeń z dziedziny Ochrona Atmosfery wynikała m. in. z faktu, znacznego wspierania finansowego przez Fundusz w roku 2002, placówek szkolno-wychowawczych i oświatowych. Pożyczki udzielone jednostkom samorządowym na

modernizację źródeł ciepła i termomodernizację w obiektach szkolnych i oświatowych, były umarżane na wniosek Pożyczkobiorcy nawet do 70% kwoty pożyczki.

Ponadto w roku 2002 WFOŚiGW w Łodzi umorzył 18 pożyczek udzielonych w formie dopłat do oprocentowania kredytów komercyjnych (8 pożyczek z dziedziny Ochrona Atmosfery, 6 z dziedziny Ochrona Wód, 2 z dziedziny Gospodarka Wodna, 1 z dziedziny Ochrona Ziemi, 1 zadanie zintegrowane). Zgodnie z obowiązującymi Zasadami były one umarżane w wysokości 100% kwoty pożyczki, po spełnieniu warunków określonych w Zasadach.

Pożyczkobiorca, któremu została umorzona część kwoty pożyczki jest zobowiązany przedłożyć do WFOŚiGW w Łodzi stosowne dokumenty potwierdzające wykorzystanie środków finansowych z umorzenia na wcześniej zadeklarowane zadanie ekologiczne, w terminie określonym w uchwale Rady Nadzorczej Funduszu. Wykorzystanie środków przez pożyczkobiorców z umorzeń podlega kontroli WFOŚiGW w Łodzi. W 2002 r. Rada Nadzorcza Funduszu w jednym przypadku odstąpiła od wymogu przeznaczenia umorzonej kwoty na zadanie proekologiczne i wyraziła zgodę na bezwarunkowe umorzenie 50% kwoty pożyczki tj. 140.000 zł udzielonej Łódzkiemu Rolno-Spożywcemu Rynkowi Hurtowemu S.A. w Ksawerowie ze względu na jego likwidację.

5. Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska

Fundusz zgodnie z art. 411 Ustawy „Prawo ochrony środowiska” może przeznaczać swoje środki na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej. W roku sprawozdawczym Fundusz przekazał na ten cel łączną kwotę 12.144,99 zł. brutto. Wśród nagrodzonych znaleźli się m.in. laureaci i wyróżnione gimnazjum z województwa łódzkiego w III edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Moja Ziemia – Mój Świat”, którego organizatorem był Ogólnopolski Miesięcznik Ekologiczny „EKOŚWIAT”, a także Prezes Zarządu Okręgu LOP w Łodzi, który otrzymał nagrodę za 50 lat pracy w Lidze Ochrony Przyrody.

6. Działalność kontrolna

Działalność kontrolna Funduszu prowadzona była min. w: gminach, powiatach, jednostkach budżetowych, fundacjach, stowarzyszeniach, podmiotach gospodarczych i u osób fizycznych na terenie województwa łódzkiego.

W 2002 roku Fundusz przeprowadzał kontrole na trzech etapach:

- złożenia wniosku,
- w trakcie realizacji zadania,
- po zakończeniu zadania.

Celem przeprowadzanych kontroli na wszystkich ww. etapach było sprawdzenie :

- poprawności i wiarygodności pod względem merytorycznym i formalno-prawnym dokumentów przedkładanych w WFOŚiGW w Łodzi,
- stopnia przygotowania zadań do realizacji,
- zgodności przebiegu realizacji i zaawansowania robót z harmonogramem rzeczowo-finansowym,
- prawidłowości wykorzystania wypłaconych pożyczek i dotacji,
- zgodności wykorzystania środków pochodzących z umorzenia w terminie i na cel wskazany w Uchwale Rady Nadzorczej.

W 2002 roku Fundusz dokonywał również oceny ekologicznej do wniosku oraz monitoringu ekologicznego inwestycji na które był udzielony kredyt z dopłatą Funduszu. Obejmowała ona:

- ocenę przygotowania inwestora do realizacji zamierzonego zadania,
- potwierdzenie zakończenia zadania ,
- obliczenie uzyskanego efektu ekologicznego – audytor energetyczny.

W 2002 roku Fundusz przeprowadził 889 kontroli zadań w poszczególnych dziedzinach:

- 320 kontroli z dziedziny ochrony atmosfery,
- 438 kontroli z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej,
- 46 kontroli z dziedziny ochrony przyrody,
- 18 kontroli z dziedziny ochrony ziemi,
- 6 kontroli z dziedziny pozostałych zadań ochrony środowiska,
- 61 kontroli z dziedziny edukacji ekologicznej.

Przeprowadzono także 528 kontrole dotyczące umorzeń pożyczek i dopłat do kredytu:

- 205 kontrole umorzeń przed podjęciem decyzji o umorzeniu części pożyczki,
- 80 kontrole wykorzystania środków pochodzących z umorzenia pożyczek,
- 243 kontroli zadań dofinansowanych w formie dopłat do kredytu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że realizacja zadań dofinansowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi przebiegała bez poważnych naruszeń zapisów zawartych w umowach pożyczek i dotacji.

W przypadkach drobnych nieprawidłowości zobowiązywano inwestorów do likwidowania wszelkich niedociągnięć oraz przedłożenia stosownych dokumentów i wyjaśnień.

W dwóch przypadkach kontrole wykazały złe wykorzystanie środków z umorzenia (Piotrków Trybunalski, Konewka). Rada Nadzorcza i Zarząd Funduszu podjęły przewidziane prawem kroki w celu odzyskania tych środków, a w dwóch przypadkach nastąpiła rezygnacja z pomocy WFOŚiGW w Łodzi.

Wyniki działalności kontrolnej wykazują wysoką dyscyplinę w realizacji zadań dofinansowanych przez WFOŚiGW w Łodzi.

V. REALIZACJA ZADAŃ WG POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA

Rada Nadzorcza Funduszu w dniu 29.11. 2001 r. przyjęła Plan działalności WFOŚiGW w Łodzi na 2001 r. Plan ten w 2002 roku był 3 – krotnie zmieniany przez Radę Nadzorczą w dniu: 08.07.2002 r., 26.09.2002 r. i 11.12.2002 r.

Realizację Planu działalności WFOŚiGW w Łodzi w 2002 roku tj. podpisane umowy pożyczek i dotacji oraz aneksy zwiększające zawarte do umów z lat 1999 – 2001 w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska przedstawiono w tabeli nr 6 oraz wykresie nr 2.

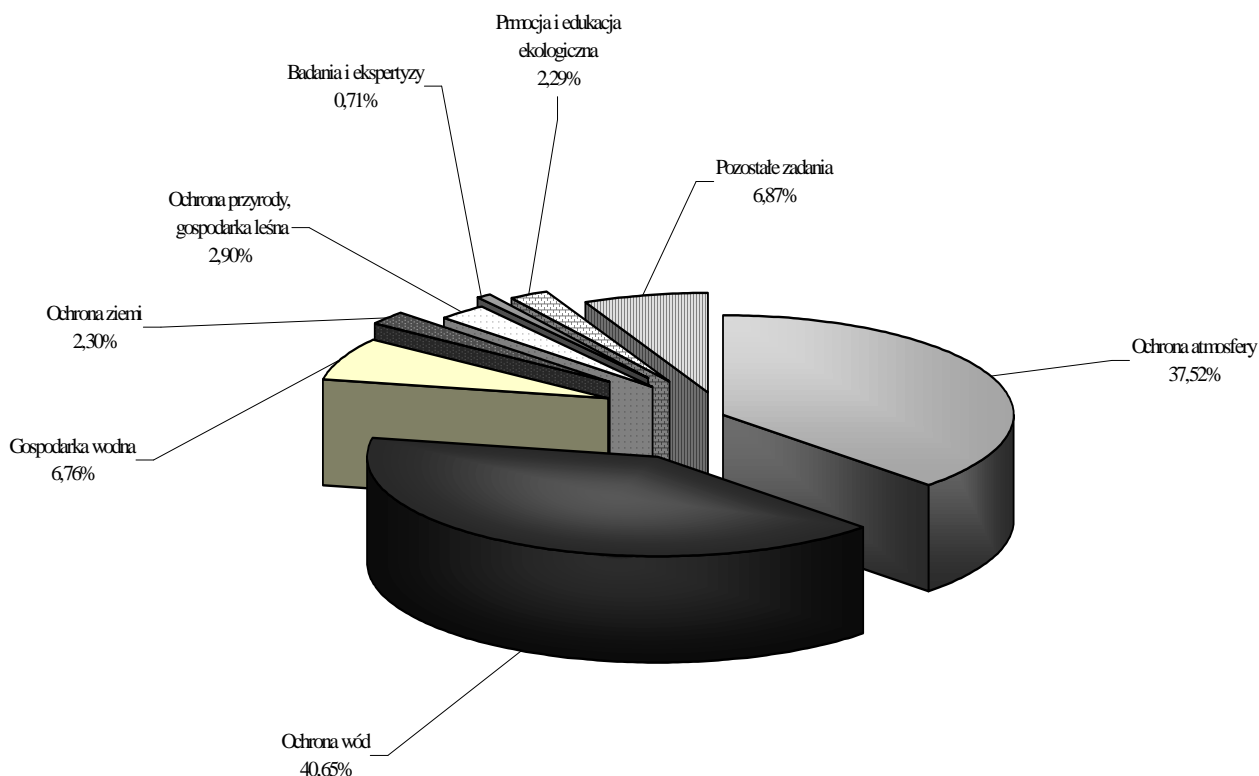
Tabela nr 6.

L.p.	Dziedzina	Plan ogółem (4+5)	Plan Dotacje	Plan Pożyczki	Realizacja Ogółem (8+10)		Realizacja Dotacja		Realizacja Pożyczka	
					Umowy podpisane Aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych		Umowy podpisane Aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych		Umowy podpisane Aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych	
					zł	%	zł	%	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ochrona atmosfery	65 950 000,00	21 000 000,00	44 950 000,00	61 025 714,53	92,91%	19 440 770,53	93,76%	41 584 944,00	92,51%
					249 100,00		249 100,00		0,00	
2	Ochrona wód	69 430 000,00	1 130 000,00	68 300 000,00	63 874 335,24	95,63%	1 116 000,00	98,76%	62 758 335,24	95,57%
					2 519 248,00		0,00		2 519 248,00	
3	Gospodarka wodna	11 050 000,00	5 600 000,00	5 450 000,00	10 891 413,30	99,92%	5 601 274,30	100,02%	5 290 139,00	99,82%
					150 000,00		0,00		150 000,00	
4	Ochrona ziemi	3 790 000,00	540 000,00	3 250 000,00	3 756 383,50	99,11%	542 983,50	100,55%	3 213 400,00	98,87%
					0,00		0,00		0,00	
5	Ochrona przyrody i krajobrazu, gospodarka leśna	5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	4 739 655,86	94,79%	4 739 655,86	94,79%	0,00	-
					0,00		0,00		0,00	
6	Badania naukowe i ekspertyzy	1 310 000,00	1 310 000,00	-	1 159 125,00	88,48%	1 159 125,00	88,48%	0,00	-
					0,00		0,00		0,00	
7	Promocja i edukacja ekologiczna	3 750 000,00	3 750 000,00	-	3 726 228,00	99,61%	3 726 228,00	99,61%	0,00	-
					9 300,00		9 300,00		0,00	
8	Pozostałe zadania ochrony środowiska	11 390 000,00	10 450 000,00	940 000,00	11 187 767,50	98,55%	10 275 363,50	98,68%	912 404,00	97,06%
					37 000,00		37 000,00		0,00	
Razem umowy podpisane		171 670 000,00	48 780 000,00	122 890 000,00	160 360 622,93	-	46 601 400,69	-	113 759 222,24	-
Razem aneksy zwiększające					2 964 648,00	-	295 400,00	-	2 669 248,00	-
Razem:		171 670 000,00	48 780 000,00	122 890 000,00	163 325 270,93	95,14%	46 896 800,69	96,14%	116 428 470,24	94,74%

W 2002 roku Plan działalności Funduszu został wykonany w 95,14 % tj. podpisano umowy i aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych na łączną kwotę 163.325.270,93 zł z czego 71,29% stanowiły pożyczki - 116.428.470,24 zł, i 28,71% dotacje - 46.896.800,69 zł. W stosunku do roku 2001 w 2002 roku nastąpił wzrost zawartych umów o 35% tj. o kwotę

42,3 mln zł, w tym o 37,6 mln zł w formie pożyczek i o 4,7 mln zł w formie dotacji. Na kwotę tą składają się przede wszystkim wzrost ogólnej kwoty podpisanych umów w dziedzinach: ochrona atmosfery, ochrona wód i gospodarka wodna oraz pozostałe zadania ochrony środowiska. Ponadto na wzrost kwoty zawartych w 2002 r. umów ma również wpływ fakt zawierania umów na dofinansowanie zadań wieloletnich.

Wykres nr. 2. Realizacja Planu Działalności WFOŚiGW w Łodzi w roku 2002 w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska

1. Ochrona atmosfery

Fundusz podpisał w 2002 roku na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony atmosfery łącznie 207 umów na kwotę 61.025.714,53 zł, w tym 133 pożyczki na kwotę 41.584.944 zł i 74 dotacje na kwotę 19.440.770,53 zł. W stosunku do roku ubiegłego kwota podpisanych umów była wyższa o 20.435.636 zł, z tego kwotę 19.519.141 zł stanowiły pożyczki tj.: 916.495 zł dotacje.

W roku 2002 Fundusz przekazał na zadania z zakresu ochrony atmosfery łączną kwotę w wysokości 58.741.026,14 zł, z czego 69,5% tj. kwotę 40.823.738,30 zł stanowiły pożyczki i 30,5% tj. kwotę 17.917.287,84 zł - dotacje. Kwoty te zostały przekazane na podstawie zawartych umów pożyczek i dotacji podpisanych w latach 1998 - 2002. Ponadto w roku sprawozdawczym Fundusz zamienił na dotację kwotę 4.500.000 zł stanowiącą część kwoty pożyczki udzielonej w roku 2000.

Fundusz ukierunkował swoją politykę ekologiczną, na działania związane ze zmniejszeniem wysokiego poziomu emisji związków siarki, azotu, tlenku węgla i pyłu,

wpływając na zmniejszenie degradacji środowiska. Inwestycje z dziedziny ochrony atmosfery obejmowały w roku 2002 następujące grupy zadań:

- ograniczenie wysokiej emisji - 8 zadań, które sfinalizowano podpisaniem umów pożyczek na łączną kwotę 23.759.570 zł,
- zmniejszenie niskiej emisji – 199 zadań, na które podpisano umowy dotacji i pożyczek na łączną kwotę 37.266.144,53 zł.

Jednym z podstawowych zadań priorytetowych Funduszu w roku 2002 było ograniczenie wysokiej emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez budowę instalacji odsiarczania spalin na blokach 7 i 9 w Elektrowni Bełchatów S.A. z siedzibą w Rogowcu - największej w Europie elektrowni konwencjonalnej opalanej węglem brunatnym. Źródłami emisji są bloki energetyczne (12 sztuk) o łącznej mocy 4.410 MW. Dofinansowane przez Fundusz zadanie mieści się w zakresie inwestycji podejmowanych przez elektrownie w ramach „Programu redukcji emisji SO₂ w energetyce zawodowej” realizującego postanowienia „Krajowego programu redukcji emisji SO₂ do roku 2010”. Przewiduje się, że uruchomienie instalacji (planowane w 2003 r.) spowoduje ograniczenie emisji SO₂ do atmosfery o około 60 tysięcy ton rocznie. Tak duże ograniczenie emisji wpłynie na poprawę stanu czystości powietrza nie tylko na terenie województwa łódzkiego, ale również z uwagi na duży zasięg emisji zanieczyszczeń, na znaczną część naszego kraju.

W ramach tej grupy zadań wykonano również modernizację trzech dużych kotłowni miejskich opalanych paliwem stałym na kotłownie ekologiczne. Zadania te realizowane były przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Łasku, Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Poddębicach. Likwidacja wysokiej emisji to również modernizacja instalacji odpylających spaliny. W tym zakresie zadań dofinansowano trzy inwestycje: modernizację instalacji odpylającej piec indukcyjny z zastosowaniem filtrów workowych w Odlewni Pioma Sp. z o.o. w Piotrkowie Trybunalskim, modernizację kotłowni węglowej z instalacją odpylania spalin z zastosowaniem wysokosprawnego filtra tkaninowego w Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Skierniewicach, oraz modernizację ciepłowni miejskiej w Koluśkach.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w ramach niskiej emisji są głównie kotłownie opalane paliwem stałym w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej: w szkołach, w urzędach, w placówkach służby zdrowia itp. Emitują one do atmosfery gazy i pyły powstałe w wyniku spalania węgla służącego do ich ogrzewania.

Najczęściej rozpatrywane przez Fundusz inwestycje idące w kierunku zmniejszenia niskiej emisji do atmosfery to modernizacje kotłowni opalanych paliwem stałym na gazowe, olejowe lub gazowo – olejowe, termorenowacje obiektów w celu ograniczenia strat ciepła, budowy i modernizacje sieci ciepłej wraz z budową węzłów ciepłych, budowy sieci gazowej, oraz wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.

W roku 2002 zawarto 85 umów na likwidację źródeł emisji opalanych paliwem stałym i zastąpienie ich kotłowniami ekologicznymi, których w sumie powstało 88. Tradycyjne kotłownie zostały zastąpione kotłowniami gazowo – olejowymi, gazowymi, olejowymi, elektrycznymi lub na biomasę.

Pomoc finansowa z Funduszu na zadania z zakresu termomodernizacji budynków najczęściej udzielana była jednostkom samorządowym. Samorządy terytorialne z całego województwa modernizowały systemy grzewcze i przeprowadzały termomodernizację budynków podległych im placówek. Fundusz udzielił pomocy na termomodernizację 87 budynków, z tego 54 to placówki szkolno – wychowawcze. Pomoc uzyskały takie placówki jak: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, licea ogólnokształcące oraz szkoły wyższe. Oprócz placówek szkolnowo - wychowawczych Fundusz w 2002 r. wsparł 33 inwestycje dotyczących termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej tj: Ochotnicze Straże Pożarne, Domy Pomocy Społecznej, Domy Kultury, budynki administracyjne urzędów,

placówek służby zdrowia, parafii oraz TBS. W roku 2002 Fundusz dofinansował 15 zadań prowadzonych przez placówki służby zdrowia. Zadania te polegały na uporządkowaniu gospodarki cieplnej w budynkach poprzez modernizację instalacji centralnego ogrzewania, docieplenie ścian, wymianę okien czy docieplenie stropodachów. Z pomocy Funduszu skorzystały m.in.: Wojewódzki Szpital im. M. Kopernika w Łodzi, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. M. Skłodowskiej Curie w Zgierzu, Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. W. Biegańskiego w Łodzi, Samodzielny Publiczny ZOZ im. Barlickiego w Łodzi, Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Warcie, ZOZ Łódź – Polesie, SP ZOZ w Szadku, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi.

Z zakresu budowy lub modernizacji sieci ciepłych Fundusz dofinansował w 2002 roku 11 inwestycji, natomiast z zakresu budowy lub modernizacji węzłów ciepłych dofinansowano 15 inwestycji. Zadania te były realizowane przeważnie z pracami termoizolacyjnymi budynków. Gmina Łask zmodernizowała węzeł ciepły w budynku SP Nr 1 w Łasku oraz wymieniła 139 m² okien, dociepliła 493 m² stropodachu i 843 m² ścian.

Zakład Gospodarki Ciepłowniczej w Tomaszowie Mazowieckim realizuje program modernizacji sieci ciepłych w mieście Tomaszów Mazowiecki. Zadania dofinansowane przez Fundusz obejmują budowę lub modernizację sieci ciepłej i przyłączy do budynków TTBS, Spółdzielni Mieszkaniowej „Grotta” i kontynuację uciepłownienia Śródmieścia.

W ramach tej grupy zadań wykonano przyłącze ciepłe i węzeł ciepły o mocy 740 kW wraz z układem automatycznej regulacji dla międzyszkolnej pływalni w Brzezinach.

Wojewódzki Fundusz w roku 2002 dofinansował jedno zadanie z zakresu budowy sieci gazowych. Inwestycja była realizowana na terenie gminy Sławno w miejscowościach Grudzeń Kolonia, Celestynów i Unewel. Do sieci gazowej średniego ciśnienia podłączono 142 budynki mieszkalne, a długość sieci wyniosła 6.350 mb.

Zadania które Fundusz dofinansowuje przy pomocy swoich środków, z grupy zadań ograniczających niską emisję to również modernizacje kotłowni węglowych na kotłownie opalanych ze źródeł odnawialnych, czyli alternatywnych źródeł energii. Celem tych zadań jest zmniejszenie energochłonności gospodarki. W roku 2002 Fundusz dofinansował trzy kotłownie należące do grupy „czystych” energii. Na taką kotłownię zdecydowała się Parafia Rzymskokatolicka p.w. U. Ledóchowskiej w Sieradzu, gdzie zainstalowano kotłownię ekologiczną na biomasę służącą do ogrzewania budynków szkolnych. Drugą inwestycję prowadziła Gmina Łęki Szlacheckie w Szkole Podstawowej w Trzepnicy. Powstała kotłownia opalana biomasą o mocy 110 kW. Budynek sali gimnastycznej, który został zaadaptowany z hali magazynowej ogrzewany był kotłownią węglową o mocy 150 kW, w której spalano rocznie około 38 ton węgla.

Ogólny udział finansowy Funduszu w działaniach na rzecz ochrony czystości powietrza, pozwolił więc uzyskać w roku 2002 rezultaty w postaci znacznego ograniczenia emisji zanieczyszczeń na terenie województwa łódzkiego. Wyrażając osiągnięty efekt ekologiczny za pomocą liczb uzyskano łącznie redukcję emisji o ok.: SO₂ – 514,2 ton/rok; CO – 1.385,5 ton/rok; pył – 735,5 ton/rok, NO_x – 93 ton/rok oraz amoniaku o 6,6 t/rok.

W rozbiciu na zadania, efekt ekologiczny uzyskany w roku 2002 przedstawia się następująco:

- z budowy urządzeń odpylających uzyskano redukcję emisji do atmosfery o około 144,8 t/rok – pyłu;
- z budowy kotłowni gazowych uzyskano redukcję emisji do atmosfery o około: 130,85 t/rok - SO₂; 151,89 t/rok - CO; 176,43 t/rok – pyłu; 45,35 t/rok - NO_x;
- z budowy kotłowni olejowych uzyskano obniżenie emisji do atmosfery o około: 66,05 t/rok - SO₂; 437,91 t/rok - CO; 7,02 t/rok – NO_x; 105,48 t/rok – pyłu,
- z budowy kotłowni olejowo - gazowych uzyskano redukcję emisji do atmosfery o około: 13,93 t/rok - SO₂; 53,12 t/rok - CO; 12,18 t/rok – pyłu, 0,59 t/rok – NO_x;

- z budowy kotłowni elektrycznych uzyskano redukcję emisji do atmosfery o około: 1,89 t/rok - SO₂; 6,84 t/rok - CO; 2,59 t/rok – pyłu;
- z termomodernizacji budynków uzyskano redukcję emisji do atmosfery o około: 73,6 t/rok - SO₂; 124,38 t/rok - CO; 16,67 t/rok NO_x; 80,06 t/rok – pyłu;
- z budowy i modernizacji sieci ciepłych uzyskano redukcję emisji do atmosfery o około: 172,52 t/rok - SO₂; 431,39 t/rok - CO; 23,34 t/rok – NO_x; 161,47 t/rok – pyłu;
- z gazyfikacji gmin uzyskano redukcję emisji do atmosfery o około: 8,14 t/rok - SO₂; 28,62 t/rok - CO; 10,68 t/rok – pyłu;
- z wykorzystania alternatywnych źródeł energii uzyskano redukcję emisji do atmosfery o około: 47,24 t/rok - SO₂; 151,37 t/rok - CO; 41,87 t/rok – pyłu;
- z pozostałych zadań z zakresu ochrony atmosfery uzyskano redukcję emisji do powietrza amoniaku o 6,6 t/rok.

W 2003 roku Fundusz zobowiązany jest do wypłaty kwoty 17.444.268,76 zł wynikającej z podpisanych umów z lat ubiegłych a nie wypłaconych w roku 2002. Z tego kwota dotacji wynosi 12.167.179,30 zł, a kwota pożyczek 5.277.089,46 zł.

2. Ochrona wód

Działania Funduszu w dziedzinie ochrony wód w 2002 r. polegały na dofinansowaniu zadań inwestycyjnych w czterech zasadniczych grupach:

- budowy oczyszczalni ścieków,
- modernizacji oczyszczalni ścieków,
- budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

Inwestycje te, realizowane były przede wszystkim jako ustawowe zadania własne gmin, wobec czego odbiorcami pomocy finansowej Funduszu w formie preferencyjnych pożyczek były w większości samorządy gminne.

W roku sprawozdawczym Fundusz podpisał 96 umów pożyczek na kwotę 62.758.335,24 zł oraz 10 umów dotacji na kwotę 1.116.000,00 zł na podstawie których przekazał 34.881.414,06 zł w formie preferencyjnych pożyczek oraz 590.772,72 zł w formie dotacji. Ponadto podpisano 7 aneksów zwiększających do umów z 2001 roku na kwotę 2.519.248,00 zł. Przekazana kwota 9.774.659,44 zł stanowiła zobowiązania Funduszu z tytułu podpisanych umów w 2001 r. Ponadto przekazano kwotę 56.542,25 zł na podstawie umów z 1998 roku. Łącznie w 2002 r. Fundusz przekazał na ochronę wód kwotę 45.303.388,47 zł.

W roku sprawozdawczym rozpoczęto budowę 17 oczyszczalni ścieków o przepustowości od 3,0 m³/dobę do 2.900 tys.m³/dobę. Do największych oczyszczalni można zaliczyć obiekty w: Poddębicach, Czastarach, Dobryszycach, Wielgomłynach, Żelechlinku, Czerniewicach i w Zduńskiej Woli. W 2002 roku zakończono budowę 3 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 10,22 m³/dobę i osiągnięto zakładany efekt ekologiczny. W 2003 roku nastąpi zakończenie budowy 13 oczyszczalni ścieków o planowanej łącznej przepustowości 1.336,67 m³/dobę, natomiast w 2004 roku jednej oczyszczalni o przepustowości 2.900 m³/dobę.

Inwestycją o szczególnym znaczeniu, której realizację rozpoczęto w 2002 roku jest budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Poddębicach o zakładanej przepustowości 2.900 m³/dobę. W skład budowanej oczyszczalni ścieków wchodzić będzie m.in.: przepompownia ścieków surowych, komora pomiarowa ścieków surowych, komora rozprężna, budynek krat, piaskowniki wirowe z napowietrzaczem, dwa reaktory biologiczne, dwa osadniki wtórne, stacja koagulanta, budynek dmuchaw, zbiornik ścieków oczyszczonych,

koryto pomiarowe, studnia wodomierzowa. Zrzut ścieków z Poddębic stanowi obecnie największy po Aglomeracji Łódzkiej punktowy zrzut nieoczyszczonych ścieków w dorzeczu Neru. Wybudowanie oczyszczalni wpłynie na poprawę stanu czystości wód i gleb w dorzeczu Neru oraz w rzece Warcie. Ponadto w ramach realizacji tego zadania wykonany zostanie kolektor sanitarny doprowadzający ścieki na oczyszczalnię o długości 1,7 km.

W zakresie modernizacji istniejących oczyszczalni Fundusz dofinansował w 2002 r. prace na 5 obiektach o przepustowości od 350 m³/dobę do 18.000 m³/dobę w : Bełchatowie, Koluszkach, Przedborzu, Leźnicy Wielkiej i Rawie Mazowieckiej.

Znaczącą inwestycją z tego zakresu jest rozbudowa i modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Bełchatowie. Istniejąca oczyszczalnia ścieków jest klasyczną oczyszczalnią biologiczno-mechaniczną działającą w oparciu o proces osadu czynnego. Modernizacji ulegną m.in.: komora krat, piaskownik, łapacz tłuszczu, osadnik wstępny, komory osadu czynnego oraz osadnik wtórny. Ścieki oczyszczone w ilości do 18.000 m³/dobę będą odprowadzane do rzeki Rakówki, a następnie do Warty i Odry.

Kolejnym zadaniem, na które należy zwrócić uwagę jest modernizacja oczyszczalni ścieków w Rawie Mazowieckiej, której przebudowa podyktowana została koniecznością uzyskania wyższego stopnia usuwania związków węgla i biogenów. W związku z tym zmodernizowano następujące obiekty: komorę defosfatacji i denitryfikacji, komorę nityfikacji, złożo biologiczne. Zastosowane rozwiązania pozwolą na zwiększenie redukcji biogenów w ściekach, dzięki czemu do rzeki Rawki będzie docierał mniejszy ładunek nutrientów przyczyniających się do eutrofizacji wód.

W ramach gminnych programów porządkowania gospodarki wodno-ściekowej w roku sprawozdawczym dofinansowana została budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Ozorków, Stryków, Wartkowice, Grabów. Łącznie wykonane zostanie 148 obiektów, a efekty ekologiczne zostaną osiągnięte w 2003 roku.

W celu zapewnienia większego dopływu ścieków w przypadku funkcjonującej oczyszczalni, przekazano środki na rozbudowę sieci kanalizacyjnych na terenie m.in. Łodzi, Piotrkowa Trybunalskiego, Skierniewic, Drzewicy, Sieradza, Łowicza, Lubochni, Koluszek.

Łącznie przy udziale środków z Funduszu w ramach umów podpisanych w 2002 roku wykonane zostanie łącznie około 152 km kanalizacji sanitarnej, co pozwoli na likwidację nieszczelnych szamb i odprowadzenie ścieków w sposób zorganizowany na urządzenia oczyszczalni. Należy podkreślić fakt, że w większości umów zawartych w 2002 r. uzyskanie wymiernych efektów ekologicznych nastąpi w kolejnych latach. W 2002 roku osiągnięto w wyniku realizacji tych umów następujące efekty rzeczowe : 1.102 mb kanalizacji deszczowej, 32.086,19 mb kanalizacji sanitarnej, 3.735,17 mb przyłączy oraz 1.649 sztuk przyłączy kanalizacyjnych.

Znaczna pomoc finansowa została skierowana dla Miasta Łodzi, które w 2002 r. przeprowadzało kolejny etap porządkowania gospodarki wodno-ściekowej. W ramach trzech programów obszarowych wodno-kanalizacyjnych realizowanych na terenie miasta : „Sikawa-Stoki”, „Kurak-Zatorze”, „Zdrowie-Złotno” wykonane zostanie 26,5 km kanalizacji sanitarnej, co pozwoli na odprowadzenie ścieków w ilości około 1.193 m³/dobę na oczyszczalnię GOŚ –ŁAM.

W 2002 r. Gmina Drzewica realizowała kolejny etap porządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy. Poprzez zbudowanie sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 29.231,5 mb oraz wykonanie 728 sztuk przyłączy nastąpi likwidacja nieszczelnych szamb i odprowadzenie w sposób zorganizowany ścieków na urządzenia oczyszczalni, co spowoduje jej dociążenie oraz poprawi jakość wód odprowadzanych do rzeki Drzewiczki.

Natomiast porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez budowę kanalizacji sanitarnej przed skierowaniem ścieków na urządzenia oczyszczalni, realizowane było przy udziale środków Funduszu na terenie Pabianic i Konstaktynowa Łódzkiego.

Zarząd Miasta Pabianic kontynuował budowę kolektora Pabianice – Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej. W roku 2002 nastąpiło wykonanie odcinka kolektora ϕ 1600 o długości 1.658 mb, które zakończyło realizację inwestycji. Wybudowanie całego odcinka kolektora umożliwi zaprzestanie odprowadzania ścieków bytowo – gospodarczych oraz przemysłowych w ilości 48.000 m³/dobę bezpośrednio do rzeki Dobrzyńki. Ścieki w sposób zorganizowany odprowadzone zostaną do GOŚ ŁAM.

W zakresie ochrony wód podkreślić należy fakt przyjęcia przez Fundusz na podstawie umów podpisanych w 2002 r. i w latach wcześniejszych zobowiązań, w wysokości 28.956.939,60 zł do przekazania w 2003 r., co stwarza gwarancje finansowe na kontynuowanie inwestycji.

Podsumowując, w ramach zrealizowanych inwestycji z dziedziny ochrony wód nastąpiło w 2002 roku osiągnięcie następujących efektów rzeczowych i ekologicznych:

- wybudowano oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 3.206,58 m³/dobę,
- zmodernizowano oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 23.000 m³/dobę,
- wykonano łącznie 49 sztuk przyzgodowych oczyszczalni ścieków, w ramach gminnych programów porządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- wybudowano 100.131 mb kanalizacji sanitarnej, 14.316,38 mb przyłączy kanalizacyjnych, 7.005,9 mb kolektorów sanitarnych, 8.170 mb kanalizacji deszczowej oraz około 2,3 tys. sztuk przyłączy kanalizacyjnych przez co stworzone zostały warunki do dalszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej, a tym samym do likwidacji przydomowych, często nieszczelnych szamb. Zlikwidowane zostało zjawisko przenikania ścieków do gruntu i wód gruntowych.

3. Gospodarka wodna

W roku sprawozdawczym z zakresu gospodarki wodnej Fundusz dofinansował:

- budowę retencyjnych zbiorników wodnych lub ich odbudowę,
- regulację rzek i remonty urządzeń hydrotechnicznych na terenie województwa łódzkiego,
- budowę i modernizację stacji uzdatniania wody,
- budowę stacji wodociągowych i ujęć wodnych,
- budowę grupowych wodociągów.

W 2002 r. Fundusz przekazał na realizację zadań związanych z gospodarką wodną kwotę 9.965.570,57 zł. Podstawę przekazania tej kwoty stanowiły umowy zawarte zarówno w roku 2002 jak też w roku 2001 r. W roku sprawozdawczym Fundusz podpisał 41 umów pożyczek na kwotę 5.290.139,00 zł oraz 17 umów dotacji na kwotę 5.601.274,30 zł na podstawie których przekazał kwotę 5.116.993,40 zł w formie preferencyjnych pożyczek oraz 4.345.988,37 zł w formie dotacji. Ponadto wypłacono kwotę 502.588,80 zł na podstawie umów 2001 roku.

Z uwagi na fakt, iż na terenie województwa łódzkiego występuje stosunkowo niewiele zbiorników retencyjnych, każda inicjatywa samorządowa zmierzająca do budowy zbiorników retencyjnych postrzegana była przez Fundusz jako ważny element poprawy naturalnego środowiska.

W 2002 r. na podstawie 5 umów dotacji na kwotę 4.079.342 zł realizowano budowę i modernizację zbiorników retencyjnych o pojemności od 9,2 tys.m³ do 1.400 tys.m³.

W ramach Programu Małej Retencji województwa łódzkiego kontynuowano budowę dwóch znaczących zbiorników retencyjnych:

„Joachimów-Ziemiary” w gminie Bolimów o pojemności retencyjnej 660.000 m³. W ramach przedsięwzięcia wykonany zostanie w dolinie rzeki Rawki zbiornik o powierzchni lustra wody 33,2 ha. Ze środków Funduszu zrealizowano roboty budowlano- konstrukcyjne przy czasie zbiornika.

II etap budowy zbiornika „Czarnocin”. Realizacja tego etapu powiększy jego pojemność retencyjną o 274 tys.m³. Łączna pojemność tego zbiornika wyniesie 504 tys.m³, co pokryje w ok. 70 % występujący w dolinie rzeki Wolbórki deficyt wody.

Ponadto w 2002 roku rozpoczęto realizację zadania inwestycyjnego polegającego na przywróceniu retencji powodziowej na zbiorniku wodnym „Drzewica”. Obecnie pojemność zbiornika wynosi około 500 tys.m³. Po odmuleniu zbiornika wodnego powierzchnia zalewu wyniesie 83 ha, pojemność zbiornika 1,4 mln m³, a średnia głębokość 2,6 m. Zbiornik przeznaczony będzie do ochrony przeciwpowodziowej i ochrony przeciwpożarowej oraz retencjonowania wód dopływających ze zlewni w ilości 1,4 mln m³. Prace wykonane na tych zbiornikach pozwolą na sprawne regulowanie wysoką falą, przechwytywanie szczytowych fal powodziowych oraz ochronę terenów przed okresowymi zalewaniami i podtopieniami w okresie jesiennych deszczy i wiosennych roztopów. Stworzone zostaną warunki do rozwoju fauny i flory wodnej oraz siedlisk i miejsc lęgowych dla ptactwa wodnego.

W ramach budowy i odbudowy zbiorników wodnych uzyskana będzie łączna pojemność retencyjna 1.901,9 tys.m³.

Efekty są planowane do osiągnięcia w 2003 i 2004 roku.

W 2002 roku Fundusz przekazał także środki na: regulacje rzek i cieków, likwidację szkód popowodziowych powstałych na rzekach województwa łódzkiego, odmulenie koryt rzek, odbudowę skarp i przepustów oraz na zabezpieczenie przeciwozyjne rzek. Realizacja tych zadań pozwoli na zabezpieczenie przeciwpowodziowe i stworzenie warunków retencji korytowej, pozwalającej na zwiększenie zasobów wodnych zlewni, oraz ograniczenie szybkości przepływu wód, na korzyść powolniejszego odpływu gruntowego oraz pozwoli na wyeliminowanie erozji i likwidację wyrw, przymulisk, co zapobiegnie zalewaniu terenów przyległych. Działania takie zostaną wykonane na odcinku 62.740 mb rzek oraz na odcinku 6.545 mb cieków. Efekty ekologiczne zostaną uzyskane w 2003 roku.

Przy pomocy środków finansowych z Funduszu kontynuowano zadanie związane z regulacją rzeki Brąszówki. Wykonanie zaprojektowanego profilu rzeki przy równoczesnym wykonaniu budowli piętrzących umożliwiających retencjonowanie wody, w sposób zdecydowany wpłynie na poprawę gospodarki wodnej w dorzeczu jak również ochroni obszary zlewni przed przesuszeniem. Ponadto system budowli piętrzących umożliwi stworzenie rezerwy na przyjęcie wód w okresie zagrożenia powodziowego.

W 2002 roku Fundusz wspierał budowę i remonty urządzeń hydrotechnicznych na terenie województwa łódzkiego. W ramach umów dotacji realizowano budowę dwóch jazów. Przeprowadzony został kolejny etap prac związanych z wykonaniem jazu kołowego na rzece Czarnej Koneckiej. Inwestycja wpłynie na powstrzymanie erozji dennej koryta rzeki, pozwoli na doprowadzenie wody do kompleksu nawadnianych łąk, zapewni stały przepływ wód niskich i średnich w dopływach rzeki Czarnej Koneckiej. Ponadto nastąpi przywrócenie naturalnego stanu wilgotności borów bagiennych, łągów i torfowisk.

Rozpoczęto także budowę jazu na rzece Dobrzyńce w Pabianicach. Oczekiwany efektem ekologicznym będzie poprawa stosunków wodnych na długości oddziaływania cofki jazu oraz stworzenie zabezpieczenia przeciwpowodziowego na terenach przylegających.

Modernizację i budowę stacji uzdatniania wody przeprowadzono w 4 obiektach o sumarycznej wydajności 294 m³/h na terenie następujących gmin: Dobryczyce, Warta, Buczek, Zduny. W 2002 roku zakończono modernizację dwóch stacji uzdatniania w Buczku i w Zdunach o łącznej wydajności 127,7 m³/h. Efekt ekologiczny w przypadku dwóch pozostałych stacji planowany jest do osiągnięcia w 2003 roku.

Rozbudowę i modernizację stacji wodociągowej oraz ujęć wody realizowały następujące gminy: Łódź, Drużbice, Aleksandrów, Opoczno, Koluszki, Głuchów, Tuszyn, Moszczenica. Łączna wydajność budowanych i modernizowanych stacji wodociągowych wynosi 511 m³/h. Dzięki realizacji tych inwestycji możliwe będzie dostarczenie wody o odpowiednich parametrach jakościowych i ilościowych do mieszkańców gmin, jakość wody będzie potwierdzona badaniami wykonanymi przez PSSE.

Fundusz wspierał budowę sieci wodociągowych m.in. w następujących gminach: Przedbórz, Sędziejowice, Opoczno, Drużbice, Żelechlinek, Góra Świętej Małgorzaty, Wielgomłyny. Wybudowanie grupowych wodociągów umożliwiło likwidację płytkich przydomowych studni, z których była czerpana przez mieszkańców woda o złej jakości. W ramach umów zawartych w 2002 roku wybudowano: 55.220 mb sieci wodociągowej i 2.115 sztuk przyłączy o łącznej długości 9.896,5 mb. Natomiast w 2003 roku zostanie wykonane: 72.126 mb sieci wodociągowej i 839 sztuk przyłączy o długości 16.300,5 mb.

Fundusz przyjął na podstawie umów zawartych w 2002 r. zobowiązania finansowe na rok 2003 w wysokości 1.424.749 zł, z czego kwotę 1.253.869,00 zł przekaze w formie dotacji, a 170.880,00 zł w formie pożyczek.

Podsumowując w ramach realizacji zadań z dziedziny gospodarka w 2002 roku osiągnięto następujące efekty ekologiczne:

- uzyskano łączną pojemność 19,6 tys.m³ zbiorników wodnych w wyniku ich budowy i odbudowy. Prace wykonane na tych zbiornikach pozwalają na sprawne regulowanie wysoką falą, przechwytywanie szczytowych fal powodziowych oraz ochronę terenów przed okresowymi zalewaniami i podtopieniami w okresie jesiennych deszczy i wiosennych roztopów. Stworzono warunki do rozwoju fauny i flory wodnej oraz siedlisk i miejsc lęgowych dla ptactwa wodnego,
- przeprowadzono na odcinku około 216,8 km rzek i cieków likwidację szkód popowodziowych oraz zabezpieczenie przeciwerozyjne rzek. Modernizacja i budowa obwałowań oraz regulacja i odmulenie koryt rzek zlikwidowały zagrożenie powodziowe w ich dolinach,
- wybudowano i zmodernizowano stacje uzdatniania wody o łącznej wydajności 152,7 m³/h w ramach realizacji programów zaopatrywania ludności w wodę,
- wykonano łącznie 181.727 mb sieci wodociągowej i 3.481 sztuk przyłączy o łącznej długości 46.098,5 mb.

4. Ochrona powierzchni ziemi

W roku sprawozdawczym Fundusz podpisał dziesięć umów pożyczek na łączną kwotę 3.213.400,00 zł oraz sześć umów dotacji na kwotę 542.983,50 zł. Umowy te stanowiły podstawę do przekazania Pożyczkobiorcom 1.830.473,00 zł i Dotowanym 112.983,50 zł. Ponadto realizując zobowiązania z lat 2000-2001 Fundusz przekazał w formie pożyczek kwotę 779.948,34 zł oraz w formie dotacji 14.326,69 zł.

Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony powierzchni ziemi przez Fundusz w roku 2002 przebiegało w następujących kierunkach:

- unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych
Odbiorcami pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz na unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych były między innymi: Gmina Inowłódz oraz Szpital Wojewódzki w Bełchatowie. Przeznaczyły one środki na likwidację zagrożenia środowiska odpadami niebezpiecznymi. Efektem ekologicznym uzyskanym na skutek realizacji tych zadań było unieszkodliwienie 1.113,92 kg odpadów niebezpiecznych.
- budowy oraz modernizacji składowisk
W ramach zadań związanych z budową i modernizacją wysypisk Fundusz podpisał dwie umowy pożyczki. Pomoc finansową otrzymały: Spółkę z o. o. Eko - Region oraz przedsiębiorstwo Femino. Środki finansowe przeznaczone zostały na budowę międzygminnego składowiska odpadów komunalnych w Dylowie oraz na budowę instalacji odgazowującej międzygminne wysypisko.
- likwidacji dzikich wysypisk,
Gmina Łęki Szlacheckie otrzymała dotację na likwidację dzikich wysypisk odpadów komunalnych rezultatem czego było usunięcie z powierzchni 1,80 ha 600 m³ odpadów.
- zmniejszenia ilości i objętości odpadów składowanych na wysypiskach poprzez realizowanie programów selektywnej zbiórki odpadów oraz zakup sprzętu do pracy na wysypiskach

W 2002 roku Fundusz podpisał 3 umowy dotacji oraz jedną umowę pożyczki na zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Ze środków finansowych przeznaczonych na ten cel skorzystały: Miasto Łódź, Gmina Sulejów, Związek Gmin Regionu Kutnowskiego oraz Spółka z o.o. Eko-Region z Bełchatowa. W wyniku realizacji tych zadań zakupionych zostało około 673 sztuk pojemników do selektywnej zbiórki. Zawarte zostały również trzy umowy pożyczki na zakup sprzętu wykorzystywanego do pracy na wysypiskach z następującymi podmiotami: Spółką z o.o. Eko-Region z Bełchatowa, Gminą Biała Rawska oraz Przedsiębiorstwem Oczyszczania Miasta Eko Serwis Sp z o.o. Za uzyskane środki zakupione zostały: dwa kompaktory, śmieciarka z urządzeniem myjącym, belownica oraz spycharko-ładowarka do segregacji i składowania nieczystości stałych. Efektem ekologicznym uzyskanym w wyniku realizacji tych zadań jest redukcja 3377 m³/ r odpadów komunalnych oraz przekazanie ich do powtórnego przetworzenia, zwiększenie pojemności wysypisk o 670.000 m³ ich chłonności oraz czasu eksploatacji poprzez zagęszczanie odpadów i zwiększenie surowców poddawanych recyklingowi.

Podsumowując, wszystkie działania podjęte przez Fundusz w 2002 r. z zakresu ochrony powierzchni ziemi wspomogły inwestycje służące minimalizacji odpadów gromadzonych na wysypisku oraz służyły ich gospodarczemu wykorzystaniu. Wspierano także zadania z zakresu modernizacji i rekultywacji terenów województwa łódzkiego.

W ramach realizacji zadań dofinansowywanych przez Fundusz w 2002 roku osiągnięto zróżnicowane efekty ekologiczne:

- odzyskano około 500 m³ /rok papieru oraz 600 m³ /rok szkła,
- unieszkodliwiono 1.113,92 kg odpadów niebezpiecznych,
- unieszkodliwiono 3.100 m³ odpadów komunalnych,
- zlikwidowano dzikie wysypiska na powierzchni 6,90 ha,
- zwiększono chłonność wysypisk o 670.000 m³,
- zmniejszono ilość odpadów na wysypiskach o 30%.

Zobowiązania Funduszu w formie dotacji na rok 2003 z tytułu umów podpisanych na realizację zadań z zakresu ochrona powierzchni ziemi wynoszą 430 000,00 zł, w formie pożyczek 2 704 059,00 zł.

5. Ochrona przyrody i krajobrazu, gospodarka leśna

Fundusz w 2002 roku udzielił pomocy finansowej na zadania z dziedziny ochrony przyrody i gospodarki leśnej podpisując 69 umów dotacji na łączną kwotę 4 .739.655,86 zł na podstawie których przekazano kwotę 3.869.631,41 zł. Ponadto na podstawie umów z lat 2000-2001 przekazano kwotę 416.113,92 zł w formie dotacji i 229.310 zł w formie pożyczek.

Tematycznie dofinansowywane zadania z zakresu ochrony przyrody można podzielić na cztery grupy;

- zalesienie gruntów porolnych i rolniczo nie używanych w związku z realizacją programu zwiększania lesistości,
- prace leczniczo-pielęgnacyjne, pielęgnacje starodrzewia w parkach, konserwacje pomników przyrody, rekonstrukcje starych założeń parkowych, rewaloryzacje już istniejących parków i terenów zielonych,
- tworzenie nowych parków i zakładanie terenów zielonych,
- inne zadania mające na celu zachowanie bioróżnorodności oraz realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.

W związku z realizacją programu zwiększenia lesistości, pomoc finansowa Funduszu na zalesienia przyznana została w ramach 23 umów na kwotę 433.157,86 zł, na sfinansowanie kosztów sadzonek i planów zalesienia. Pomoc Funduszu skierowana została do 5-u Starostw: opoczyńskiego, radomszczańskiego, pączęńskiego, wieluńskiego łęczyckiego i 14-u Nadleśnictw: Brzeziny, Bełchatów, Łęczno, Gidle, Kolumna, Piotrków, Przedborów, Przedbórz, Poddębice, Radomsko, Sieradz, Skierniewice, Wieluń, Żłoczew) z przeznaczeniem dla właścicieli gruntów, którym Starostwa wydały decyzję na zalesienie w ramach ustawy z dn. 08.06.2001 r. (Dz.U. Nr 73, poz. 764) o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia. W 2002 r. przy udziale środków z Funduszu zalesiono 451 ha.

W grupie zadań z zakresu prac leczniczo-pielęgnacyjnych dofinansowanie z Funduszu obejmowało 21 umów na kwotę 979.023,00 zł, i przyczyniło się do poprawy stanu zieleni w parkach poprzez realizację kompleksowych działań pielęgnacyjnych i renowacyjnych oraz rewaloryzację obszarów zieleni już istniejącej. W wyniku podjętych zabiegów usunięte zostały zbędne naloty i odrosty korzeniowe, usunięto posusz z koron drzew, uformowano, prześwietlono korony drzew, oczyszczono, wyprofilowano i zabezpieczono chemiczne ubytki powierzchniowe i wgłębne oraz założono niezbędne wiązania mechaniczne. Fundusz dofinansował m.in.: pielęgnację zieleni miejskiej w Pabianicach, leczenie starodrzewia w parkach Łodzi, zabiegi konserwacyjno - lecznicze drzewostanu w Sieradzu, i w parku w Czepowie. Przeprowadzono rekonstrukcję starych założeń parkowych i rewaloryzację już istniejących parków i terenów zielonych m.in.: w zabytkowym parku w Oporowie, w Szydłowie, w Ożarowie i w Biskupicach, renowację ogrodu na Julianowie, przy Instytucie Studiów Europejskich w Łodzi, przy Izbie Lekarskiej w Łodzi, oraz przy Uniwersytecie Łódzkim. Przedsięwzięcia finansowe wspierane przez Fundusz w znacznym stopniu poprawiły stan środowiska przyrodniczego głównie w parkach przez przeprowadzenie zabiegów leczniczych i pielęgnacyjnych na około 12 000. szt. drzew, w tym 2.273 szt. drzew- pomników przyrody.

Środki finansowe Funduszu przeznaczone były również na tworzenie nowych parków i zakładanie terenów zielonych. W 2002 roku Fundusz przeznaczył na ten cel kwotę 3.268.300,00 zł, podpisując 17 umów. Zadanie to przyczyniło się do powiększenia terenów zieleni na obszarach o charakterze nieużytków, poprawiło estetykę terenu, i wypoczynku. Zadania realizowane w tej grupie to między innymi: budowa Parku Widzewska Górka w Łodzi, kontynuacja budowy Parku na osiedlu Binków w Bełchatowie, budowa Parku nad rzeką Ochnią w Kutnie, oraz budowa Parku Rehabilitacji Zdrowotnej w Łodzi przy Centrum Ortopedii. Dzięki pomocy Funduszu nasadzono w parkach o około 18 700 szt. drzew i założono nowe trawniki na pow. 2,16 ha.

W zakresie grupy inne zadania, mające na celu zachowanie bioróżnorodności oraz realizacji zasady zrównoważonego rozwoju pomoc finansowa Funduszu wyniosła 59 175 zł (zawarto 8 umów). Największą pomoc na zadanie z tej grupy otrzymało miasto Łódź na „Modernizację Palmiarni-budynku w Parku Źródlińska-IV etap”. Palmiarnia jest obiektem chronionym, wpisanym do rejestru zabytków. Kolekcja roślin tropikalnych, występująca w niej, jest zaliczana do bezcennych i unikatowych zbiorów roślin w skali kraju. W grupie inne zadania Fundusz dofinansował także Koła Łowieckie w Wieluniu, w Łodzi, w Poddębicach, i w GałkóWKu. Dofinansowanie tych zadań wpłynęło na poprawę warunków bytowania i rozwoju populacji zwierzyny, a także na odtworzenie ich różnorodności biologicznej przez introdukcję. Również w tej grupie zostało dofinansowane zadanie na realizację programu poprawy stanu i zdrowotności pszczół, realizowanego przez Regionalny Związek Pszczelarzy w Piotrkowie Trybunalskim.

Zobowiązania Funduszu z tytułu zawartych umów w 2002 roku, do przekazania odbiorcom pomocy finansowej w 2003 roku wynoszą 822.718,26 zł.

6. Badania naukowe i ekspertyzy

Jednym z elementów działalności Funduszu jest dofinansowywanie ekspertyz, opracowań i prowadzenia prac badawczych z zakresu ochrony środowiska.

W roku sprawozdawczym w ramach tej dziedziny Fundusz podpisał 12 umów dotacji na kwotę 1.159.125,00 zł. na podstawie których przekazał kwotę 533.859,14 zł. Ponadto w ramach zobowiązań z 2001 roku przekazał kwotę 596.998,10 zł.

Wsparcie finansowe otrzymała Dyrekcja Sieradzkich Parków Krajobrazowych na wykonanie Planu Ochrony Załęczańskiego Parku Krajobrazowego.

Wojewódzki Fundusz dofinansował Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział w Poznaniu. Efektami ekologicznymi uzyskanymi poprzez realizację zadania jest zwiększenie efektywności osłony przeciwpowodziowej, precyzyjniejsze prognozy hydrologiczne, możliwość wcześniejszego i skutecznego ostrzegania.

W roku sprawozdawczym Fundusz podpisał również umowy z wyższymi uczelniami w tym dwie umowy z Politechniką Łódzką na badanie katalitycznego rozkładu dioksyn oraz ocenę radioaktywności wód geotermalnych z okolic Poddębic i Uniejowa i jedną umowę z Uniwersytetem Łódzkim na dofinansowanie zakupu aparatury niezbędnej do wykonania projektu badawczego „Systemu monitoringu toksyn sinicowych w wodzie pitnej”. Główne efekty ekologiczne osiągnięte w wyniku realizacji zadań z uczelniami wyższymi to: opracowanie katalizatora dla technicznej realizacji rozkładu dioksyn w spalinach pochodzących ze spalarni odpadów, opracowanie modelu matematycznego procesu katalitycznego rozkładu dioksyn, który będzie wykorzystany do ograniczenia emisji dioksyn z istniejących w Polsce spalarni odpadów, opracowanie metody oznaczania radioaktywnych pierwiastków w wodach geotermalnych, ocena narażenia radiologicznego, monitorowanie

obecności sinic w wodzie oraz stworzenie systemów wczesnego ostrzegania o zagrożeniu wynikającym z obecności toksyn sinicowych w wodzie pitnej. Ponadto Fundusz podpisał umowy ze spółkami: „Warta” Sp. z o. o. na opracowanie modelu matematycznego wspierania decyzji inwestycyjnych do Programu Regionalnego Warta, „Turboservice” Sp. z o. o. na środowiskowe i ekonomiczno-prawne uwarunkowania zastosowań energii odnawialnej i małej energetyki skojarzonej w wybranych miastach województwa łódzkiego, „Agencja Użytkowania i Poszanowania Energii” Sp. z o. o. na opracowanie weryfikacji mocy zamówionej i programów działań termomodernizacyjnych.

Fundusz udzielił pomoc finansową Województwu Łódzkiemu na realizację zadania „Opracowanie projektu Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska oraz projektu Planu Gospodarki Odpadami dla woj. łódzkiego.

Zobowiązania Funduszu w formie dotacji na rok 2003 z tytułu umów podpisanych na realizację zadań z zakresu badań naukowych i ekspertyz wynoszą 1.392.888,88 zł.

7. Promocja i edukacja ekologiczna

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi do końca 2002 r. podpisał w dziedzinie promocji i edukacji ekologicznej 228 umów dotacji, na kwotę 3.726.228 zł. Ponadto został zawarty aneks zwiększający o 9.300 zł. do umowy dotacji z roku 2001. Na podstawie umów dotacji z roku 2002 przekazano kwotę 1.887.502,71 zł. Realizując umowy z lat ubiegłych przekazano kwotę w wysokości 599.591,90 zł. Do przekazania w roku 2003, z umów zawartych w roku sprawozdawczym pozostała kwota 1.744 733,40 zł.

Zadania dofinansowywane przez Fundusz z zakresu promocji i edukacji ekologicznej są różnorodne i adresowane zarówno do dzieci i młodzieży szkolnej, studentów i nauczycieli, środowisk naukowych, a także do pracowników jednostek samorządowych i rządowych oraz mieszkańców gmin i miast naszego województwa.

Kierunki wydatkowania środków w tej dziedzinie to:

- edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży szkolnej,
- konferencje, seminaria, szkolenia, studia podyplomowe,
- działalność wydawnicza,
- filmy, audycje radiowe,
- inne zadania (impresje i festiwale o charakterze ekologicznym, konkursy, akcje itp.).

Na zadania z zakresu edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży podpisano w 2002 roku 139 umów na kwotę 2.062.255 zł. Ze złożonych sprawozdań z realizacji programów ekologicznych w roku 2002 wynika, że:

- ogółem w zadaniach realizowanych w trakcie roku szkolnego na zajęciach lekcyjnych i dodatkowych zajęciach szkolnych (pomoc finansowa głównie dla gmin i powiatów naszego województwa) udział wzięło ponad 46 tysięcy dzieci i młodzieży. W roku 2002 ze środków Funduszu zakupiono dla ponad 220 szkół województwa łódzkiego pomoce dydaktyczne, nagrody w konkursach ekologicznych oraz inne materiały niezbędne do przeprowadzenia zaplanowanych zadań. Jednym z ciekawszych pomysłów był program “Śmieci mniej, Ziemi lżej” realizowany przez cztery gminy: Biała, Skomlin, Czarnożyły i Sokolniki;
- w konkursach, imprezach, zlotach i turniejach oraz olimpiadach, dofinansowanych ze środków Funduszu w roku 2002, uczestniczyło ponad 17 tysięcy osób. Fundusz zakupił nagrody dla laureatów i uczestników m.in. XVII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej (RCEE w Łodzi i LOP w Łodzi), XIV Olimpiady Ochrony Środowiska (Związek Młodzieży

Wiejskiej w Łodzi), Turnieju Wiedzy Pożarniczej “Młodzież zapobiega pożarom” (OSP RP Zarząd Wojewódzki w Łodzi). Dużym zainteresowaniem cieszyła się impreza ekologiczno-edukacyjna Miejskiego Ośrodka Kultury w Skierniewicach “Płazy, gady i ssaki Bolimowskiego Parku Krajobrazowego”, a także obchody Dni Ziemi i organizowany w ich ramach konkurs wiedzy ekologicznej “Zagrożenia i ochrona środowiska w powiecie kutnowskim”, na którą to imprezę pomoc finansową otrzymał Kutnowski Dom Kultury;

- programy realizowane w pozaszkolnych placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty (Związek Harcerstwa Polskiego, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Miejski Ośrodek Kultury w Pabianicach,) objęty w roku 2002 prawie 4,5 tysiąca dzieci i młodzieży, a w ich ramach odbywały się wycieczki, konkursy, warsztaty, zwiady terenowe itp.;
- w programach edukacji ekologicznej realizowanych podczas letniego wypoczynku udział wzięło ponad 8 tysięcy dzieci i młodzieży. Pomoc finansową Fundusz przyznał m.in. dla Związku Harcerstwa Polskiego – Hufców: Łódź-Górna i Łódź-Bałuty, Pabianice, Łask, Uniejów, Wieluń, Ziemi Sieradzkiej i Komendy Chorągwi Łódzkiej; dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci: Oddziału Wojewódzkiego i Miejskiego oraz Zarządów Dzielnicowych; dla Związku OSP RP Zarządu Wojewódzkiego w Łodzi oraz powiatów zgierskiego, poddębickiego, radomszczańskiego;
- ok. 16.000 dzieci i młodzieży wzięło udział w zajęciach prowadzonych w ośrodkach edukacji ekologicznej i zajęciach terenowych w parkach krajobrazowych organizowanych przez Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Łodzi (Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich i Spalski PK), ZHP Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy “Nadwarciański Gród” TBEE “Zielona Szkoła” w Załęczu Wielkim (Załęczański PK), Stowarzyszenie Przyjaciół Bolimowskiego Parku Krajobrazowego RCEE w Budach Grabskich (Bolimowski PK), Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Przedborzu (Przedborski PK), Centrum Zajęć Pozaszkolnych Nr 1 w Łodzi (Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Lesie Łągiewnickim) oraz Stowarzyszenie Człowiek-Środowisko-Ekologia w Łodzi (Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym w Nadleśnictwie Janów Lubelski);
- Fundusz sfinansował roczną prenumeratę “EKOŚWIAT-u” oraz “Aury” (łącznie 1 750 egzemplarzy miesięcznie) dla szkół województwa łódzkiego, organizacji pozarządowych i instytucji zajmujących się edukacją ekologiczną na terenie województwa łódzkiego.

W roku 2002 na zadania takie jak konferencje, seminaria, szkolenia itp. zawarto 31 umów na łączną kwotę 325.690 zł. W przedsięwzięciach, których realizacja zakończyła się w roku 2002 uczestniczyło ponad 2.100 osób, a dotacje otrzymały m.in. Uniwersytet Łódzki na Ogólnopolską Konferencję Naukową “Parki Krajobrazowe w Polsce – 25 lat funkcjonowania”, Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim i w Skierniewicach na konferencje metodyczne i szkolenia dla nauczycieli, Miasto Łódź i Związek Gmin Regionu Kutnowskiego na warsztaty w ramach polsko-amerykańskiego programu edukacji ekologicznej “Krağ”, a także Wojewoda Łódzki na organizację seminarium informacyjnego “Obowiązki organów ochrony środowiska w postępowaniu o udzielenie pozwolenia zintegrowanego”.

Dzięki dofinansowaniu ze środków Funduszu w roku 2002 ukazało się łącznie prawie 70.000 egzemplarzy czasopism, monografii oraz innych materiałów (folderów, przewodników, informatorów, “Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim w roku 2001”). Z 29 podpisanych w tej grupie umów (na łączną kwotę 493.933 zł) realizację

16 zakończono w roku sprawozdawczym, pozostałe materiały ukażą się w roku 2003. Fundusz dofinansował m.in. druk kwartalnika "Wędrownik", miesięcznika "Ziemia Łódzka", monografii przyrodniczej "Bolimowski Park Krajobrazowy" oraz przewodnika dydaktycznego dotyczącego tras rowerowych na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego.

Fundusz w roku 2002 przyznał dotacje na produkcję lub rozpowszechnianie filmów promocyjno-edukacyjnych na kasetach video lub płytach CD oraz zakup nagród w konkursach ekologicznych prowadzonych na antenie radia. Łączna kwota 8 zawartych w 2002 umów na powyższe zadania wynosi 330.550 zł. Dotacje otrzymały m.in.: Wytwórnia Filmów Oświatowych i Programów Edukacyjnych w Łodzi na cykliczny program telewizyjny "Wysłannicy Gai", Miasto Łódź na film "Renaturyzacja doliny rzeki Sokołówki, cz. I - Przyroda Rzeki Sokołówki". Realizacja większości filmów, na które przyznano dotację zakończy się roku 2003 i 2004.

W tej grupie (inne zadania) podpisano 21 umów dotacji na kwotę 513.800 zł. Mieszczą się w niej m.in. imprezy o ekologiczne, konkursy dla samorządów i mieszkańców gmin, akcje o charakterze masowym, Podobnie jak w latach ubiegłych Fundusz sfinansował zakup worków i rękawic w celu przeprowadzenia akcji "Sprzątanie Świata", w której udział wzięło około 170.000 osób. Dofinansowanie uzyskało również Miasto Sieradz na promocję akcji selektywnej zbiórki odpadów. W roku 2002 łącznie z pojemników oraz worków do segregacji odpadów odebrano w Sieradzu: 1 262,94 m³ papieru, 931,7 m³ szkła oraz 1.432,59 m³ plastiku oraz 161,48 m³ złomu.

W roku 2002 odbyła się I edycja Konkursu "EkoGlob", organizowanego przez Centrum Zrównoważonego Rozwoju w Łodzi, odbywającego się w kategoriach: "Samorząd Przyjazny Środowisku", "Ekofirma" oraz "Superwystawca". Fundusz sfinansował zakup nagród – statuetek, a finał konkursu odbył się podczas obchodów Święta Ziemi Łódzkiej - imprezy zamykającej roczne starania samorządów i firm na rzecz rozwoju Łodzi i województwa łódzkiego.

W pozostałych dofinansowanych przez Fundusz zadaniach z zakresu ostatniego kierunku wydatkowania środków, zrealizowanych w roku w roku 2002, uczestniczyło ponad 14.000 osób.

8. Pozostałe zadania ochrony środowiska (nadzwyczajne zagrożenia środowiska, zakupy inwestycyjne, nowe technologie i inne)

Fundusz w ramach dziedziny pozostałe zadania ochrony środowiska wspomagał finansowo zakup specjalistycznych urządzeń służących do likwidacji oraz zapobieganiu poważnych awarii i ich skutków oraz do ochrony zdrowia. Wspierał działania przeciwdziałające zanieczyszczeniom środowiska.

W ramach tej dziedziny, w okresie sprawozdawczym, podpisanych zostało 97 umów na łączną kwotę 11.187.767,50 zł, w tym 92 umowy dotacji na kwotę 10.275.363,50 zł oraz 5 umów pożyczek na kwotę 912.404,00 zł., na podstawie których przekazał 6.890.761,14 zł w formie dotacji i 43.125,00 w formie pożyczek. Ponadto realizując zobowiązania z lat 2000-2001 Fundusz przekazał dotacje w wysokości 702.541,96 zł.

Tematycznie dofinansowywane zadania, z tej dziedziny, można podzielić na dwie grupy:

- zapobieganie i likwidacja Nadzwyczajnych Zagrożeń Środowiska,
- zakupy inwestycyjne, nowe technologie i inne.

W zakresie przeciwdziałania i likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska Fundusz wspierał działania mające na celu wyposażenie w sprzęt ratownictwa techniczno – drogowo - ekologicznego, w tym pojazdów ratowniczych, samochodów operacyjnych i zestawów ratowniczych oraz w inny niezbędny sprzęt dla służb biorących czynny udział w likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Z zakresu Nadzwyczajnych Zagrożeń Środowiska Fundusz zawarł 75 umów dotacji na łączną kwotę 7.049.615,00 zł.

Fundusz podpisał 48 umów z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych. W ramach przekazanych środków zakupiono trzydzieści jeden samochodów ratowniczo-bojowych działających na terenie trzydziestu jeden gmin. Ponadto dla jednostek Ochotniczych Straży, w ramach 17 umów, Fundusz przeznaczył pomoc finansową na zadania związane z uzbrojeniem oraz karosowaniem samochodów strażackich. Środki Funduszu zostały rozdysponowane w ramach 3 zawartych umów z Zarządem Wojewódzkim Związku OSP RP na zakup wyposażenia osobistego strażaków, zakup sprzętu oraz wyposażenia pożarniczego do przeciwdziałania i usuwania skutków Poważnych Awarii dla jednostek OSP z terenu województwa łódzkiego. Fundusz przekazał także środki finansowe dla siedmiu jednostek Państwowej Straży Pożarnej z których zakupiono 18 samochodów w tym: samochody do ograniczenia stref skażeń chemicznych, ratownictwa drogowego, kontrolno - rozpoznawcze, do emisji gazów pożarowych na wysokościach. W ramach podpisanych umów dofinansowano również między innymi wymianę instalacji benzynowej na gazową w samochodzie pożarniczym, zakup podnośnika hydraulicznego oraz zakup środków pianotwórczych.

Podejmowane działania w ramach dofinansowywanych zadań z zakresu NZŚ pozwolą ograniczyć strefy skażenia substancjami i środkami chemicznymi powstałymi w wypadkach drogowych oraz poprzez dosprzętowanie jednostek nastąpi zwiększenie gotowości bojowej odpowiednich służb.

Z zakresu pozostałych zadań ochrony środowiska Fundusz podpisał 5 umów pożyczek na łączną kwotę 912.404,00 zł oraz 17 umów dotacji na łączną kwotę 3.225.748,50 zł.

W 2002 roku Fundusz zawarł 8 umów dotacji z placówkami Służby Zdrowia na terenie województwa łódzkiego. Z pomocy skorzystały: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Zgierzu, Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Wieluniu, w Wieruszowie, w Łęczycy, w Łasku, w Konstancynie Łódzkiej oraz Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia w Ozorkowie zakupując min. Video endoscop, tomograf komputerowy, zestaw do laryngofiberoskopii, aparaty rtg, zestaw do radiografii i fluoroskopii z generatorem, analizator hematologiczny, lampę rentgenowską, koagulometr. Efektami ekologicznymi uzyskanymi w wyniku realizacji tych zadań są: zmniejszenie emisji promieniowania, ograniczenie jonizacji powietrza, zmniejszenie ilości odczynników chemicznych.

Pomoc finansową z Funduszu otrzymał również Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi na:

- zakup systemu informatycznego wydawania decyzji opłatowych za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych dzięki któremu prowadzona będzie prawidłowa kontrola terminowości ponoszenia przez podmiot opłat ekologicznych za korzystanie z wód i urządzeń wodnych,
- zakup samochodu ratownictwa powodziowego dla organów zarządzania kryzysowego i służb ratowniczych oraz jednolitego umundurowania
- zakup sprzętu łączności, ratunkowego i informatycznego dla organów zarządzania kryzysowego i służb ratowniczych systemu ostrzegania i alarmowania przed zagrożeniami środowiska.

Z pomocy Funduszu korzystały również przedsiębiorstwa. Uzyskane środki przeznaczyły między innymi na następujące zadania:

- utworzenie stacji kontroli i atestacji opryskiwaczy,

- zakup specjalistycznego samochodu SW służącego do utrzymania czystości i drożności sieci
- kanalizacyjnych,
- zakup sprzętu do zimowego utrzymania dróg,
- adaptacja samochodu Star do wywozu nieczystości stałych i płynnych – w wyniku realizacji

tego zadania w okresie trzech miesięcy wywieziono na wysypisko 77 m³ odpadów komunalnych.

Zobowiązania Funduszu, w formie dotacji, na rok 2003 z tytułu umów podpisanych na realizację zadań z zakresu pozostałe zadania ochrony środowiska wynoszą 3.161.107,50 zł w formie dotacji oraz 869.279,00 zł w formie pożyczek.

9. Osiągnięte efekty ekologiczne i rzeczowe

W ramach zawartych i obsługiwanych umów pożyczek i dotacji przez WFOŚiGW w Łodzi w 2002 r. zakończono i oddano do użytku 323 inwestycji z tego:

- 102 z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej,
- 220 z zakresu ochrony atmosfery,
- 1 z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu.

Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziedzinie ochrona atmosfery w 2002 r.

Podział kotłowni zmodernizowanych przy udziale środków WFOŚiGW w Łodzi w 2002 r. ze względu na rodzaj zastosowanego w nowej kotłowni paliwa

Paliwo	Liczba kotłowni
Gaz	29
Olej	42
Gaz-olej	3
Biomasa	3
Inne	11

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2002 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty ekologiczne w 2002 r.
Ograniczenie emisji:				
Dwutlenku siarki	t/rok	285,02	229,18	514,20
Tlenków azotu	t/rok	33,19	59,78	92,97
Tlenków węgla	t/rok	927,47	458,05	1385,52
Pyłów	t/rok	297,15	438,35	735,50
Długość sieci gazowej	mb	6.350,00	3.100,00	9.450,00
Ilość przyłączy gazowych	szt	142,00	49,00	191,00

Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziedzinie ochrona wód w 2002 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2002 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty ekologiczne w 2002 r.
Budowa kanalizacji	mb	32.086,19	68.044,81	100.131,00
Budowa kolektorów sanitarnych	mb	-	7.005,9	7.005,9
Budowa przyłączy kanalizacyjnych	mb sztuki	3.735,17 1.649,00	10.581,21 607,00	14.316,38 2.256,00
Wybudowanie oczyszczalni ścieków	przepustowość m ³ /dobę	10,22	3.196,36	3.206,58
Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	przepustowość m ³ /dobę	0,00	23.000,00	23.000,00
Kanalizacja deszczowa	mb	1.102,00	7.068,90	8.170,90
Budowa oczyszczalni przydomowych	sztuki	0,00	49,00	49,00

Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziedzinie gospodarka wodna w 2002 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2002 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty ekologiczne w 2002 r.
Budowa i modernizacja zbiorników wodnych	pojemność tys. m ³	19,6	0,0	19,6
Regulacja rzek	mb	734,0	216.060,0	216.794,0
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	m ³ /h	127,7	25,0	152,7
Budowa wodociągów	mb	55.220,0	126.507,0	181.727,0
Budowa przyłączy wodociągowych	mb sztuki	9.896,5 2.115,0	36.202,0 1.366,0	46.098,5 3.481,0

Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziedzinie ochrona powierzchni ziemi w 2002 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2002 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty ekologiczne w 2002 r.
Budowa składowisk odpadów	m ³	670.000,00	0,00	670.000,00
Zakup sprzętu do pracy na wysypisku: -Kompaktor	szt.	2,00	0,00	2,00
Rekultywacja obszarów zdegradowanych: -likwidacja i rekultywacja dzikich wysypisk	ha	1,80	5,09	6,89

Likwidacja odpadów: -neutralizacja i likwidacja truczyn; -usunięcie odpadów niebezpiecznych - usunięcie odpadów komunalnych	kg m ³ m ³	1.113,92 600,00 3 100,00	0,00 0,00	1.113,92 600,00 3 100,00
Organizacja selektywnej zbiórki odpadów – odzysk surowców wtórnych	m ³ /rok	1.100,00	0,00	1.100,00
Odzysk wyselekcjonowanych odpadów przy pomocy belownicy i spycharko-ładowarki	ton /rok	12,00	0,00	12,00
- Samochód typu śmieciarka	szt.	1	0	1
- Pojemniki do selektywnej zbiórki: szkło, makulatura, plastik	szt.	673,00	0,00	673,00
- Worki do selektywnej zbiórki	szt.	100,00	0,00	100,00

Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziedzinie badania naukowe i ekspertyzy w 2002 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2002 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty ekologiczne w 2002 r.
Utworzenie stacji kontroli opryskiwaczy	Szt.	2	0	2
Opracowanie programów	Szt.	7	0	7
Modernizacja i kalibracja ciągnikowej aparatury ochrony roślin	Szt.	940	76	1116

Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziedzinie ochrona przyrody w 2002 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2002 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty ekologiczne w 2002 r.
Zalesienie gruntów porolnych i rolniczo nie używanych	ha	451,00	781,00	1 232,00
Prace leczniczo pielęgnacyjne, konserwacja i rekonstrukcja zieleni:				
- pomniki przyrody	Szt.	2 273,00	858,00	3 131,00
- drzewa i krzewy	Szt.	9 727,00	16 480,00	26 207,00
- inne, powierzchnia	Ha	1,62	9,00	10,62

Tworzenie nowych parków i zakładanie terenów zielonych:				
- nowe nasadzenia	Szt.	18 700,00	24 750,00	43 450,00
- zakładanie trawników	Ha	2,16	7,00	9,16

Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziedzinie promocja i edukacja ekologiczna w 2002 r.

Głównymi efektami ekologicznymi osiąganymi w tej dziedzinie są poszerzenie wiedzy z zakresu ochrony środowiska, wzrost świadomości ekologicznej oraz kształtowanie postaw przyjaznych środowisku.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w roku 2002	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty ekologiczne w roku 2002
Szkoły, przedszkola, uczelnie wyższe, inne placówki oświatowo – wychowawcze wyposażone w materiały i pomoce dydaktyczne do prowadzenia edukacji ekologicznej	ilość	> 220	18	~238
Konkursy, olimpiady, turnieje, zloty, imprezy ekologiczne dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych	ilość uczestników	> 31 500	> 20 500	~52 000
Zajęcia terenowe i tzw. „zielone szkoły” na obszarach parków krajobrazowych Województwa Łódzkiego i w ośrodkach edukacji ekologicznej	ilość uczestników	~16 000	-	~16 000
Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w placówkach pozaszkolnych, w tym również podczas letniego wypoczynku	ilość dzieci i młodzieży	~12 500	> 11 800	~24 300
Prenumerata czasopism „Aura” i „Eko-Świat” dla szkół, organizacji pozarządowych oraz instytucji zajmujących się edukacją ekologiczną	ilość miesięcznej prenumeraty	1 750	-	1 750
Działalność wydawnicza służąca ochronie środowiska i edukacji ekologicznej (periodyki, książki, foldery, przewodniki, informatory)	ilość egzemplarzy	~70 000	~ 40 200	~110 200
Konferencje, seminaria, sympozja i szkolenia	ilość uczestników	~2 100	~ 240	~2 340

Znaczny efekt ekologiczny w postaci wzrostu zainteresowania problematyką z zakresu ochrony środowiska został również osiągnięty w tej dziedzinie poprzez dofinansowanie pozostałych zadań z zakresu edukacji ekologicznej takich jak m.in. organizacja akcji „Sprzątanie Świata 2002”, promocja akcji selektywnej zbiórki odpadów prowadzonej przez Miasto Sieradz, czy audycje radiowe o tematyce ekologicznej. W roku 2002 zakończono również realizację filmów edukacyjno-promocyjnych z zakresu ochrony środowiska, rozpowszechnianych na płytach CD oraz kasetach video.

Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziedzinie pozostałe zadania ochrony środowiska w 2002 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2002 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty ekologiczne w 2002 r.
Zakup; samochodów strażackich służących do zapobiegania i likwidacji Poważnych Awarii, samochodów ratownictwa powodziowego oraz samochodów specjalistycznych do utrzymania czystości	szt.	51	0	51
Zakup podnośnika pożarniczego	szt.	1	0	1
Karosacja i uzbrojenie samochodów strażackich	szt.	18	0	18
Montaż instalacji gazowej w samochodach (redukcja zanieczyszczeń)	szt.	4	0	4
Zakup sprzętu do utrzymania dróg	szt.	2	0	2
Aparat Rtg	szt.	2	1	3
Analizator hematologiczny	szt.	2	0	2
Tomograf komputerowy	szt.	1	0	1
Aparatura endoskopowa	szt.	1	0	1
Laryngofiberoskop	szt.	1	0	1
Aparat do radiologii i fiberoskopii	szt.	1	0	1
Zakup kolonofiberoskopu	szt.	0	1	1
Dostawa i montaż magnetronu	szt.	0	1	1
Zakup akceleratora	szt.	0	1	1

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. Bilans WFOŚiGW w Łodzi za 2002 r.
2. Rachunek zysków i strat za 2002 r.
3. Rachunek z przepływów środków pieniężnych
4. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym